

TRALIES EN TRANEN

ONDERZOEK NAAR MONDO VERDE

BI TE BA CK

We willen onze dank betuigen voor de medewerking aan een ieder die op eender welke wijze een bijdrage heeft gedaan aan dit rapport. Zonder vrijwilligers, klokkenluiders en deskundigen konden we niet opkomen voor de dieren.

Publicatiedatum: 29-05-2024

ISBN: 9789083141916

De grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van dit rapport. Mochten er toch onjuistheden in staan, dan hebben we de intentie om die in een toekomstige versie te herzien.

Op dit rapport berust intellectueel eigendomsrecht van Stichting Bite Back. Er mag met de juiste bronvermelding (Stichting Bite Back 2024, Tralies en Tranen) geciteerd worden uit het rapport. Gebruik van de afbeeldingen is toegestaan tenzij uitdrukkelijk een andere fotograaf dan Bite Back staat vermeld. Het auteursrecht daarvan ligt bij de makers.

Commercieel gebruik van de inhoud van het rapport is alleen toegestaan met voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Bite Back.

SAMENVATTING - NEDERLANDS

Naar aanleiding van enkele meldingen over de zorgwekkende omstandigheden waarin de dieren van het amusementspark Mondo Verde verkeren, heeft Bite Back de afgelopen maanden een uitgebreid onderzoek gedaan naar dit park. Naar voren is gekomen dat de zorgen over de dieren in het park terecht zijn. Mondo Verde houdt dieren waarvoor ze geen vergunning heeft om deze tentoon te stellen, veel dieren vertonen stereotiep gedrag, meerdere dierenverblijven zijn te klein voor de dieren die daarin zitten en bovendien kunnen er grote vraagtekens worden geplaatst bij het concept van het park. Het houden van dieren naast allerlei attracties is allesbehalve natuurlijk voor de dieren.

In dit rapport wordt door Bite Back toegelicht welke problemen zijn geconstateerd bij Mondo Verde. De informatie uit dit rapport is verzameld uit verschillende bronnen: Woo-documenten, foto's en video's van bezoekers, verhalen en beelden van oud-medewerkers en beelden die gemaakt zijn door Bite Back zelf.

De conclusie van dit rapport luidt dat het de hoogste tijd is om actie te ondernemen in het park Mondo Verde. Het is de grote hoop van Bite Back dat de zorgwekkende signalen omtrent de dieren worden opgemerkt door overheidsinstanties en dat deze vervolgens zullen optreden tegen Mondo Verde, dat bezoekers het park zullen mijden zolang er dieren worden gehouden en het park tot inzicht komt dat het geen dierwaardig bestaan kan bieden binnen het huidige concept. De dieren verdienen een plek waar zij beter hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen en waar betere verzorging kan worden geboden.

SUMMARY - ENGLISH

Following some complaints about the worrying conditions of the animals at the Mondo Verde amusement park, Bite Back has conducted an extensive investigation into the park in recent months. It has emerged that concerns about the park's animals are justified. Mondo Verde keeps animals for which they have no licences that allow them to display them, many animals show stereotypical behaviour, several animal enclosures are too small for the animals in them and, moreover, the park's concept should be seriously questioned. Keeping animals alongside all kinds of attractions is anything but natural for the animals.

In this report, Bite Back explains the problems identified at Mondo Verde. The information in this report was gathered from various sources: Woo-documents, photos and videos of visitors, former employees and images taken by Bite Back itself.

The report concludes that it is time to take action against the Mondo Verde park. It is the great hope of Bite Back that the worrying signs about the animals will be noticed by government agencies and that they will then take action against Mondo Verde. The animals deserve a place where they can better display their natural behaviour and receive better care.

INHOUDSOPGAVE

01

Achtergrond

1.1 Algemeen

- Over Bite Back
- Waarom dit rapport?
- Voorafgaand aan dit rapport
- Informatie over het park

1.2 Ontsnappingen

- Ontsnappingen
- Dierenleed
- Overige

1.3 Aandacht bij de wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht

- Schriftelijke Kamervragen van Kostić aan minister Adema
- Rechtzaak CBB
- Partij voor de Dieren Limburg

1.4 Financiële situatie

02

Bevindingen dieren Mondo Verde

2.1 Situatie dieren in het park

- Stereotiep gedrag

2.2 Dieren

- Tijgers
 - Verblijf
 - Stereotiep gedrag
- Leeuwen
 - Verblijf
 - Stereotiep gedrag
 - Verhuizing leeuw naar Indonesië
- Honden
 - Verblijf
 - Kelder
- Schapen
 - Scheren
 - Verblijf

02

- Kamelen
 - Verblijf
 - Stereotiep gedrag
 - Vergunning
- Wolven
 - Verblijf
- Overig
 - Kookaburra
 - Vogels achter de schermen
 - Maki's
- Achter de schermen
 - Stokstaartje
 - Ringstaartmaki
 - Ara
 - Emoe

03 **Bezoekers vertellen**

04 **Conclusie**

A BIJLAGE

BRONNEN

HOOFDSTUK 1 - ACHTERGROND

1.1 Algemeen

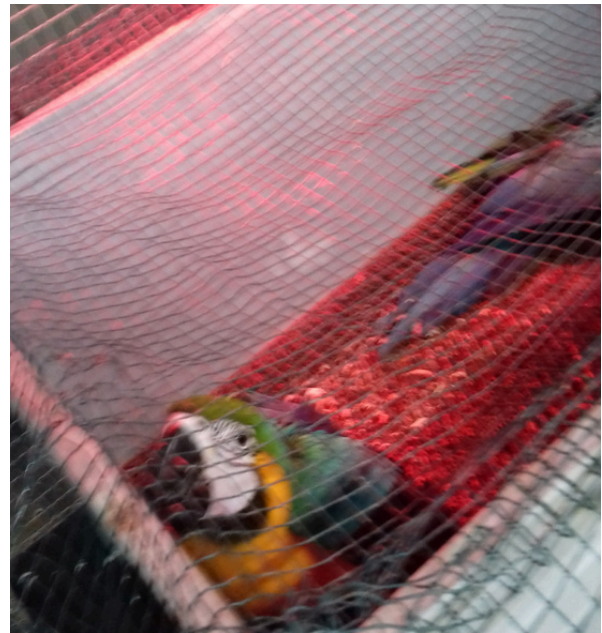
OVER BITE BACK

Bite Back is een dierenrechtenorganisatie die in Nederland officieel een stichting is sinds 2015, maar daarvoor ook in Nederland al actief was. De Belgische zusterorganisatie is langer actief. Als organisatie komen we compromisloos op voor de belangen van dieren. We doen dat door acties, onderzoek en campagnes. Middels ons werk hebben we door de jaren heen diverse successen behaald, waaronder het genereren van veel aandacht rondom circussen met dieren. Dit leidde uiteindelijk tot een verbod op wilde zoogdieren in circussen. Op dit moment focussen we ons op een aantal onderwerpen, zoals dieren in de zuivelindustrie en dieren voor vermaak, zoals onze campagne tegen het Dolfinarium.

WAAROM DIT RAPPORT?

Naar aanleiding van nieuwsberichten rondom Mondo Verde en verhalen van bezoekers en klokkenluiders vonden we het nodig om een uitvoerig onderzoek te verrichten naar dit park.

Voor het opstellen van dit rapport hebben we gebruikgemaakt van openbare bronnen (nieuwsberichten, reviews, etc.), documenten uit Woo en oudere Wob verzoeken, documenten van de Kamer van Koophandel, bezoeken aan het park, contact met klokkenluiders, verhalen van bezoekers en (undercover)onderzoek.

Dit rapport stellen we ter beschikking aan het publiek, de media, politiek, NWWA, RVO en het OM. Om bronnen te beschermen zijn personen waar nodig onherkenbaar gemaakt in naam of beeld.

We hopen en verwachten dat de autoriteiten op basis van deze kennis verder onderzoek zullen verrichten, bezoekers het park zullen mijden zolang er dieren worden gehouden en de politiek maatregelen zal treffen. Ook hopen we dat het park zal inzien dat het op deze manier niet verder kan, en dat het afstand zal doen van de dieren. Op basis van de informatie zal er tevens een klacht worden ingediend. Ook zijn wij voornemens om na de publicatie van dit rapport een meldpunt op onze eigen website te openen waar meldingen over misstanden over dieren kunnen worden gedaan.

VOORAFGAAND AAN DIT RAPPORT

Aanleiding voor het onderzoek vormde het op 9 december 2023 gepubliceerde artikel van Loopings.nl. [1] In dit artikel werd aandacht besteed aan de beelden die gemaakt waren door een bezoeker waar de zeer troosteloze situatie van verschillende dieren naar voren kwam.

Hierop volgend heeft Bite Back op 12 december 2023 direct een verzoek gedaan bij de NVWA voor een inspectie en is er gelijk een Woo-verzoek gedaan bij de RVO en NVWA. Naar aanleiding van de melding(en) is er recent een inspectie bij het park uitgevoerd door de NVWA. [2]

Bite Back heeft tegelijkertijd een persbericht gepubliceerd om deze acties kenbaar te maken. Dit werd opgepakt door diverse media. Dit resulteerde in meerdere berichten in onze mailbox van bezoekers. Uiteindelijk namen ook oud-medewerkers contact op en deden ze hun verhaal over de misstanden in het park.

INFORMATIE OVER DIT PARK

Mondo Verde opende in 2002 haar deuren onder leiding van Jan Nonneman. Deze jaren was het park voornamelijk vanwege haar tuinen te bezichtigen. In 2006 werd de bv voor het eerst failliet verklaard. In 2007 namen Klaas en Bert van der Honing Mondo Verde over. Zij hebben het park uitgebreid met allerlei dieren. Ook staan er sindsdien allerlei attracties (botsauto's en achtbanen) in het park. Met deze drie onderdelen (wereldtuinen, attracties en dieren) probeert het park bezoekers te trekken. De dagelijkse verzorging van de dieren staat onder leiding van Erico G.

DE DIERVERZORGER

Een terugkerende naam in ons onderzoek deed ons iets verder verdiepen in deze persoon, vandaar dat we hier een extra hoofdstuk aan wijden.

Fok en handel in honden

Erico G. begon in 1999 met zijn eerste Boerboel. Het eerste nestje kwam in 2000. In 2001 kwamen er 2 volwassen Boerboels bij en ook in 2003 nam hij nog een Boerboel. Een aantal van de volwassen honden is afkomstig uit Zuid-Afrika. Deze honden worden zoveel mogelijk gebruikt voor de fok. Dit leverde Erico uiteindelijk zo'n twintig pups per jaar op. Deze honden zitten deels bij hem thuis: de pups zitten voor de verkoop in een garage en de overige dieren in verblijven in de tuin. Ook zou er een loods in Heerlen zijn waar Erico honden houdt, maar dit heeft Bite Back niet kunnen verifiëren. De overige honden bevinden zich in verblijven achter de schermen bij Mondo Verde. Zie daarover meer in hoofdstuk 2 van dit rapport.

Connectie met de NOP

Erico G. werkt al enkele decennia in de diervoorzorg. Zo werkte hij voorheen in het Nederlands Opvangcentrum voor Papegaaien (NOP) in Veldhoven. Het NOP was van 1992 tot 2013 [3] een opvanglocatie voor papegaaien en andere vogelsoorten. In 2013 ging het centrum failliet.

Dit opvangcentrum was tevens een locatie waar de Nederlandse overheid regelmatig dieren naartoe bracht die in beslag waren genomen. Het NOP is in 2013 opgeheven, maar gedurende het bestaan zijn er veel klachten over de gang van zaken geweest. [4][5] Over deze opvang zijn er veel Kamerdebatten, Kamervragen, schriftelijke overleggen en een uitzending van TROS Radar geweest. Dit was vanwege signalen over illegale handel [6], verduistering van geld [7] en verwaarlozing van dieren, waarbij een hoog sterftepercentage onder de dieren werd geconstateerd.

Achter deze schermen worden meerdere honden gehouden. Deze verblijven bevinden zich achter de 'Toscaanse Villa' in het park.

Uit een later verricht onderzoek werd de conclusie getrokken dat het hoge sterftepercentage het gevolg zou zijn geweest van de slechte staat waarin de dieren verkeerden bij aankomst. TROS Radar verschilt hierover van mening met de maker van het onderzoek. [8] De Vereniging Opvangcentra van niet gedomesticeerde dieren (VOND), waar het NOP bij was aangesloten, zette na het onderzoek het NOP ook uit de vereniging vanwege het tekortschieten met betrekking tot de regels voor hun leden, administratie, fok met dieren en welzijnseisen. [9]

Uiteindelijk heeft het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) ook alle contracten met het NOP beëindigd, vanwege administratieve eisen en twijfel of het opvangcentrum aan de welzijnseisen konden voldoen. [10]

Dat Bite Back de geschiedenis van het NOP vermeldt in dit onderzoeksrapport over Mondo Verde heeft te maken met het hoofd dierverzorging. Ook bij het NOP was Erico G. namelijk werkzaam. Hij was daar net als in Mondo Verde hoofd dierverzorging. [11]

De geluiden die Bite Back over zijn werkzaamheden bij Mondo Verde hoort, liggen in lijn met de berichtgeving over het NOP en over de handelwijze van Erico.

Zo komt in een verhaal van een klokkenluider naar voren dat Erico bij Mondo Verde precies wist wanneer er een inspectie zou plaatsvinden en hoe dan gehandeld moest worden. Bite Back hoopt dan ook dat door dit onderzoek ook de werkzaamheden van de dierverzorgers en zijn rol daarin door de autoriteiten extra onder de loep genomen zullen worden.

Screenshot uitzending Tros Radar over de NOP.

1.2 Park incidenten

Mondo Verde heeft het afgelopen decennium regelmatig de aandacht van de media getrokken vanwege diverse incidenten. Deze incidenten zullen in deze paragraaf worden opgesomd.

ONTSNAPPINGEN

1. In augustus 2016 ontsnapte een aap uit het verblijf. [12] Vervolgens verdronk het dier.
2. In april 2019 ontsnapten er wallaby's uit het park. [13] Deze wallaby's zijn in de jaren daarop vaker ontsnapt, zo ook meermaals in 2020. [14]
3. In februari 2020 ontsnapte er eveneens een stekelvarken. [15]

DIERENLEED

Eind 2023 kwam Mondo Verde wederom in opspraak, ditmaal vanwege de zeer slechte leefomstandigheden van (sommige) dieren in het park. Nadat bezoeker Alain Pirnay foto's had gemaakt van de leeuwen-, kamelen-, en wolvenverblijven, werd in de media aandacht besteed aan Mondo Verde. [16] De algemene toon over het park was erg negatief. Naar aanleiding van de kritiek in de media heeft Tweede Kamerlid Ines Kostić op 15 december 2023 Kamervragen aan minister Adema voorgelegd. [17] Deze vragen zijn in maart 2024 door de minister beantwoord.

In de periode 2021-2023 zijn door diverse bezoekers meldingen gedaan bij de NVWA/dierenpolitie aangaande dierenleed bij Mondo Verde. [18]

Een aantal worden hieronder uitgelicht:

Melding van 21 augustus 2021 aan de NVWA:

[..] Waar mensen op de ramen slaan van de dieren, een wildwaterbaan naast een veel te kleine kooi voor 4/5 leeuwen, [..] Zowel de dieren als de tuinen worden hier totaal verwaarloosd. De schuilplek van de wolven is direct aan het hek gezet zodat het publiek de wolven goed kan zien wanneer ze zich willen verstoppen.

Een melding van 8 oktober 2021 bij de NVWA geeft aan:

Naar Mondo Verde geweest in landgraaf Limburg, samen met vriend dierenarts te Grove misstanden gezien bij de dieren daar: Ooievaar doodziek, niet meer in staat om te staan, viel steeds om (medewerker zei dat dit al weken zo was) Kamelen hebben zo weinig loopruimte dat ze enkel een paar passen kunnen doen. Leeuwen en Tijgers direct tegen herrie van pretpark aan geplaatst. Een leeuw en een tijger apart van andere soortgenoten in kooigrote ruimte, veel stressgedrag, ijsberen, ronddraaien enz. werkelijk belachelijk kleine ruimte. Doodzieke/oude pony op kale grond, geen gaasmogelijkheid, geen stro, geen hooi. Stond constant met hoofd naar beneden. Bij reviews over het Park staan al lange tijd terug soortgelijke commentaren. Veel vieze hokken en veelal veel te kleine ruimtes,

De NVWA verklaarde na een inspectie deze klacht (gedeeltelijk) gegrond. Maatregelen zijn genomen.

Via meldpunt 144 kwam op 31 december 2021 binnen:

De tijgers zitten in zeer kleine verblijven. Een aantal tijgers zaten zelfs in kleine kooien. De tijgers vertonen stereotype gedrag, dit uit zich in het lopen van continu de zelfde rondjes. Ze zagen er wat vermagerd uit, maar niet schokkend. De mannetjesleeuw zat in een verblijf met een vrouwtje. Hij was continu aan het grommen en brullen. Hij zag er ook mager uit. De ribben waren te tellen. Het kostte hem moeite om te gaan zitten en weer op te staan. [...] De huisvestingen van de dieren zien er erg verwaarloosd uit. Bij de tijgers was de vijver erg vies en de kooien zagen er wat aangekoekt uit. Er lag geen ontlasting.

OVERIGE

Naast de ontsnappingen en de felle kritiek die door de media in 2023 werd geuit op de dierverspreiden, hebben zich ook nog andersoortige incidenten voorgedaan.

1. In augustus 2017 heeft een ex-medewerker van Mondo Verde systemen gehackt uit wraak. [19]
2. In juli 2018 werd er een leeuwenwelpje doodgebeten na geboorte door een andere leeuw. [20]
3. De hekken van het leeuwenverblijf zijn in oktober 2019 doorgeknipt. [21]

1.3 Aandacht bij de wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht

Mondo Verde is al bij verschillende overheidsinstanties onder de aandacht gebracht. Ook op provinciaal niveau is aandacht aan Mondo Verde besteed. Hieronder zal worden aangegeven op welke wijze de instanties zich over het park hebben ontfermd.

SCHRIFTELIJKE KAMERVragen VAN KOSTIĆ AAN MINISTER ADEMA

In december 2023 stelde Kamerlid Kostić vragen aan minister Adema. Uit de beantwoording van die vragen blijkt dat ook het ministerie kritisch is op het functioneren en de inrichting van Mondo Verde. Op 13 maart 2024 heeft minister Adema gereageerd op de vragen van Kostić. Vier zaken vallen hierbij op. Deze punten zijn hieronder uiteengezet.

1. Een patroon van misstanden en overtredingen

De afgelopen vijf jaar hebben vijf controles bij Mondo Verde plaatsgevonden door de NVWA: bij elke inspectie zijn verschillende overtredingen geconstateerd, zoals het illegaal tentoonstellen van dieren en/of overtredingen op het gebied van dierenwelzijn. Ook zijn verschillende vergunningen niet verleend omdat de verblijven niet geschikt waren voor de dieren.

De Minister schrijft het volgende hierover:

Vraag

Hoeveel controles hebben er in de afgelopen vijf jaar plaatsgevonden bij Mondo Verde? Zijn er bij deze controles misstanden geconstateerd? Zo ja, welke?

Antwoord minister

“Mondo Verde is de afgelopen 5 jaar 5 maal gecontroleerd op naleving van de dierentuinregelgeving. Tijdens de inspecties zijn verschillende overtredingen geconstateerd. Hierbij ging het om het tentoonstellen van diersoorten zonder vergunning, het niet voldoen aan voorschriften die verbonden zijn aan de dierentuinvergunning en overtredingen op het gebied van dierenwelzijn, veiligheid en registratie. Hierbij zijn een last onder dwangsom en drie schriftelijke waarschuwingen gestuurd.

Daarnaast is Mondo Verde in 2021 en 2022 gecontroleerd op dierenwelzijnsovertredingen. Eén controle was akkoord na herstel. Het betrokken dier is tijdens de inspectie uit het verblijf gehaald en naar een dierenarts overgebracht. Ook in 2022 is een dierenwelzijnsovertreding geconstateerd, Mondo Verde heeft dit na de inspectie hersteld.”

2. Combinatie dierenpark en attractiepark

Verder schrijft de Minister dat hij de combinatie van een dierenpark en een attractiepark niet steunt.

Vraag

Wat vindt u ervan dat pal naast de kleine verblijven van de leeuwen en de tijgers verschillende (luidruchtige) attracties zijn, wat kan zorgen voor onnodige angst en stress bij deze dieren?

Antwoord

“Dierentuinen moeten zich richten op de dieren, conservatie en educatie. Een focus op vermaak van bezoekers, bijvoorbeeld door de bouw van attracties, sluit niet aan bij de maatschappelijke taak van dierentuinen. Bovendien vind ik een attractiepark geen geschikte omgeving voor wilde dieren, dit staat namelijk haaks op het nabootsen van een natuurlijke leefomgeving voor de dieren.”

3. Status wolven

Ten derde komt naar voren dat Mondo Verde tijdens een recente inspectie dieren heeft achtergehouden. Zo bleken de wolven spoorloos te zijn tijdens de controle van de NVWA. Dit is geen toeval: in december 2023 werd in nieuwsberichten aandacht besteed aan de erbarmelijke omstandigheden van de dieren uit het park, waarbij vooral veel aandacht ging naar de status van de wolven:

Vraag

Wat vindt u ervan dat de wolven worden gehouden in een klein, modderig verblijf, zonder beschutting en zonder bescherming tegen extreme weersomstandigheden?

Antwoord

“Mondo Verde heeft in 2017 een vergunning ontvangen voor het wolvenverblijf en RVO heeft recent onderzocht of het verblijf waarin de dieren tentoongesteld worden overeenkomt met de afgegeven vergunning. Tijdens de inspectie bleek dat het wolvenverblijf momenteel wordt verbouwd en dat de wolven zich achter de schermen bevinden. Omdat deze situatie tijdelijk is en de dieren niet worden tentoongesteld is er geen vergunning nodig om de dieren in het verblijf achter de schermen te houden. Voordat de wolven opnieuw tentoongesteld kunnen worden in het aangepaste verblijf voor de schermen, moet RVO het verblijf opnieuw goedkeuren.”

4. Status kamelen

Ook over de kamelen is de Minister kritisch. Zo zou Mondo Verde momenteel niet eens een vergunning hebben om de kamelen tentoon te stellen, maar doet dit alsnog.

Vraag

Wat vindt u ervan dat een kameel wordt gehouden in een klein, bestraat verblijf van enkele vierkante meters?

Antwoord

“In mijn antwoord op vraag 3 heb ik uitgelegd dat er bij de vergunningverlening wordt getoetst of de dieren in het verblijf voldoende soorteigen gedrag kunnen uitoefenen. Ook vind ik het belangrijk dat dierverblijven een goed beeld geven van de natuurlijke leefwijze van een dier. Het dierenpark heeft geen vergunning voor het tentoonstellen van kamelen in het betreffende verblijf. RVO zal het dierenpark hierop aanspreken en de situatie moet hersteld worden.”

Rechtzaak CBb

Naast het Ministerie van LNV, de RVO en de NVWA heeft ook het College van Beroep voor het bedrijfsleven zich gebogen over de status van het park. In 2021 is door oud-minister Henk Staghouter een aanvraag van Mondo Verde om hun dierentuivergunning uit te breiden afgewezen, omdat er niet genoeg rekening werd gehouden met het soorteigen sociale gedrag van de dieren, er geen rust- en schuilplaatsen waren en de dieren zich niet konden afzonderen. Hierover is eveneens een procedure gevoerd bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. [22]

Het CBb oordeelde als volgt: “Verweerder [de Minister] heeft terecht geen aanleiding gezien de dierentuivergunning te wijzigen. Het dierenverblijf heeft zowel binnen als buiten onvoldoende separatiemogelijkheden en mist in zijn algemeenheid flexibiliteit en toekomstbestendigheid. Bij de inrichting van het dierenverblijf is onvoldoende rekening gehouden met de verschillende scenario’s die zich in de toekomst redelijkerwijs zouden kunnen voordoen. Voorts abstraheert appellante onvoldoende van de situatie en (karakter)eigenschappen van de twee Sri Lanka panthers die zij momenteel houdt.”

Partij voor de Dieren Limburg

Ook op lokaal niveau ontfermt de PvdD Limburg zich over het amusementspark. PvdD Limburg geeft aan regelmatig meldingen van bezorgde bezoekers te ontvangen over de dieren in Mondo Verde. Collegeraadsleden in Landgraaf worden hiervan op de hoogte gehouden. Per e-mail wordt het volgende over de collegeraadsleden aan Bite Back geschreven door PvdD Limburg:

- *“[Het stuit] hen al behoorlijk lang tegen de borst. Het is en blijft een amusementspark waar de specifieke kennis en financiën ontbreekt om exotische diersoorten te herbergen.”*

Naar voren komt aldus dat de kwestie Mondo Verde al meerdere jaren bij verschillende instanties negatief onder de aandacht komt.

1.4 Financiële situatie

Als laatste onderdeel van hoofdstuk 1 van dit rapport wordt de financiële situatie van het park gepresenteerd. In 2017 werd het park opnieuw failliet verklaard. Toch is er daarna weer een doorstart met het park gemaakt. Het park lijkt al langere tijd in een financieel kritieke situatie te verkeren. Dit wordt in dit rapport meegenomen, omdat Bite Back van oordeel is dat de financiële situatie van het park het niet toelaat dat de omstandigheden van de dieren en de dierverblijven in de nabije toekomst aanzienlijk worden verbeterd.

Hieronder zal een korte toelichting op de financiële situatie worden gegeven.

Mondo Verde is verplicht jaarlijks de belangrijkste financiële resultaten van haar activiteiten bij de Kamer van Koophandel te publiceren. Deze resultaten zijn daarmee voor iedereen in te zien. Mondo Verde heeft aan deze verplichting voldaan. Onduidelijk is of de gepubliceerde jaarcijfers door een accountant zijn gevalideerd.

Worden de door Mondo Verde gepubliceerde jaarcijfers op een rij gezet, dan ontstaat over de jaren 2018 tot en met 2022 het volgende beeld.

	2018	2019	2020	2021	2022
Vlottende activa	828.920	1.353.612	2.260.338	4.594.034	3.600.504
Passiva	1.876.278	2.046.804	3.600.504	3.614.737	2.204.450
Eigen vermogen	18.151	18.151	18.151	18.151	18.151
Current Ratio	7,4	6,5	3,5	1,0	0,8
Quick ratio	7,0	6,3	3,4	1,0	0,7
Langlopende schulden	2.339.979	1.987.700	2.238.832	1.054.832	763.693
Kortlopende schulden	111.336	209.253	644.020	3.521.051	2.818.660

Toelichting

Een current ratio kleiner dan 1 wil zeggen dat een bedrijf moeite heeft om kortlopende schulden af te lossen. Te zien is dat over de jaren heen de current ratio bij Mondo Verde daalt, wat wijst op een financieel ongezonde ontwikkeling.

De quick ratio laat zien in hoeverre kortlopende schulden snel kunnen worden afgelost. Bij Mondo Verde is te zien dat door de jaren heen de quick ratio daalt. Ook dit wijst op een financieel ongezonde ontwikkeling.

De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre een bedrijf langlopende schulden kan dragen. In het algemeen geldt dat hoe hoger de solvabiliteitsratio is, hoe beter dit is. In het algemeen beschouwen banken bedrijven met een solvabiliteitsratio van tussen de 20 en 40 als financieel gezond. Mondo Verde komt bij lange na niet in de buurt, wat als een gezond solvabiliteitsratio kan worden genoemd.

Interpretatie cijfers Mondo Verde

Indien deze cijfers over meerdere jaren worden geanalyseerd kan daar de volgende interpretatie aan worden verbonden:

1. De afgelopen jaren laten ononderbroken een financiële situatie zien die als financieel ongezond kan worden gekwalificeerd;
2. De gepubliceerde jaarresultaten laten niet zien dat er sprake is van een opgaande lijn die de verwachting zou rechtvaardigen dat de financiële situatie bij Mondo Verde binnen een redelijke termijn "gezond" is.
3. De actuele financiële situatie laat geen ruimte zien voor investeringen die nodig zijn om de leefsituatie van de aanwezige dieren in relevante mate te verbeteren;
4. De huidige financiële situatie, mede in het licht van de ontwikkeling over de afgelopen jaren, zal het naar verwachting lastig, zo niet onmogelijk, maken om bij een bij de DNB geregistreerde bank een bedrijfsfinanciering te krijgen;

De totale financiële situatie rechtvaardigt ernstige twijfels aan de bedrijfscontinuïteit van Mondo Verde.

HOOFDSTUK 2 - BEVINDINGEN DIEREN MONDO VERDE

2.1 Situatie dieren in het park

De dieren in het park zitten allemaal ernstig beperkt, geen of weinig verrijking en ze krijgen te maken met veel stress door omgevingsfactoren. Bij ons onderzoek constateerden we dan ook ernstige situaties, tekortkomingen en gedragsafwijkingen bij de dieren. In dit hoofdstuk zullen we dit verder toelichten op basis van informatie over het verblijf, de gedragingen geconstateerd bij de dieren en andere informatie die van toepassing is of bij onderzoek naar voren is gekomen.

Stereotiep gedrag bij dieren verwijst naar herhaaldelijke, voorspelbare gedragspatronen die zich ontwikkelen als reactie op bepaalde omgevingsfactoren of stressoren.

Stereotiep gedrag

Stereotiep gedrag bij dieren verwijst naar herhaaldelijke gedragspatronen die zich ontwikkelen als reactie op bepaalde omgevingsfactoren of stressoren. [23] Deze gedragingen kunnen variëren van repetitieve bewegingen tot abnormale handelingen die geen directe functie lijken te hebben in de overleving of voortplanting van het dier. Een bekend voorbeeld van zulk gedrag is 'ijsberen'. Dit is vernoemd naar het gedrag van ijsberen die in gevangenschap constant heen en weer bewegen. [24]

Bezoekers van dierentuinen zien over het algemeen maar een kleine fractie van de dag van de dieren. Hierdoor herkennen veel mensen dit gedrag niet. Stereotiep gedrag bij dieren wordt ook wel *zoochosis* genoemd. [25]

Op de volgende pagina zullen we een aantal stereotiepe gedragingen opsommen en beschrijven. Deze kennis is gebruikt bij het analyseren van beelden van de dieren.

SOORTEN STEREOTIEP GEDRAG ZIJN ONDER MEER:

Heen en weer ('ijsberen') of in cirkels lopen

Dit gedrag is vaak wat herkenbaarder, omdat veel mensen dit wel eens gezien hebben bij dieren. In het Nederlands refereren we ook wel er naar als 'ijsberen', omdat ijsberen in dierentuinen dit gedrag ook vaak uiten. Het heen en weer lopen of in cirkels bewegen zorgt ook regelmatig voor een visueel patroon dat zich vormt op het gras, de aarde of andere ondergrond. Dit gedrag is vaak te zien bij tijgers, leeuwen en andere katachtigen.

Bijten aan tralies, randen of andere delen van verblijf

Doordat het steeds repeterend is, zie je vaak bij deze uiting een slijtage van de tanden of de bek van het dier.

Gedrag met tong zoals likken

Het regelmatig likken, zuigen e.d. aan tralies. Ook het constant likken van de grond met tong kan een uiting zijn. Het gedrag met de tong kan ook in combinatie zijn met bijten.

Bewegingen met nek

Bewegingen worden hierbij gemaakt met de nek. Bijvoorbeeld herhalend de nek naar achter gooien of buigen en terugbuigen.

Ja-knikken, zwaaien of 'weven'

Het dier zal op een plek staan, waarbij het hoofd en de schouders heen en weer bewegen. Of het herhaaldelijk knikken met het hoofd. Een ander voorbeeld is het heen en weer bewegen van links naar rechts.. Dit gedrag zie je vaak bij olifanten in gevangenschap.

Hoe ontstaat het gedrag?

Dieren in dierentuinen worden blootgesteld aan een breed scala van omgevingsfactoren die niet wenselijk zijn, die ze enorm beperkt of ervoor zorgen dat ze geen natuurlijk gedrag kunnen uiten. Zo kunnen dieren die normaal heel veel bewegen, in een dierentuin niet die afstanden afleggen maken. Ook zorgt het ontbreken van een volledig natuurlijke omgeving dat bepaalde stimulaties missen, waardoor (wilde) dieren in gevangenschap al snel te maken krijgen met verveling. Zelfs bij het aanbieden van stimulaties in de vorm van speelgoed of uitdaging bij het verkrijgen van voedsel, zijn deze vaak een aantal momenten per dag interessant en/of afleidend, waarbij het dier de rest van de dag in dezelfde besloten omgeving blijft. Verder geldt dat de dieren worden blootgesteld aan veel onnatuurlijke geluiden zodra het dierenpark in de ochtend weer open gaat. Zo krijgen de dieren te maken met gillende kinderen of kinderen die op ramen of deuren bonken.

2.2 Dieren

In deze paragraaf worden de door Bite Back geverifieerde omstandigheden van de verschillende soorten dieren van Mondo Verde toegelicht. Per diersoort wordt ingegaan op het verblijf, de aanwezigheid van stereotiep gedrag en eventuele overige relevante punten.

TIJGERS

In 2015 [26] kreeg Mondo Verde toestemming voor het houden van Bengaalse tijgers. Momenteel hebben ze 2 tijgers. Een met een witte kleur en een gewone wildkleur. De tijgers zijn afkomstig van de Olmense Zoo [27] in België.

VERBLIJF

Het verblijf van de tijgers is direct naast de achtbaan gelegen. Hierdoor krijgen ze stelselmatig te maken met geluidsoverlast gedurende de dag. Ook de andere attracties zijn in de buurt gelegen, zoals de botsauto's.

In mei 2024 werd er een nieuwe attractie geopend (Havana's Tornado). Deze is tussen de achtbaan gelegen, naast het verblijf van de tijgers. Dit is opmerkelijk, gezien minister Adema zich in maart 2024 nog negatief uitsprak over de combinatie van attracties en dieren.

Het verblijf zelf is relatief sober ingericht, die weinig overeenkomsten vertoont met de natuurlijke leefomgeving van de dieren. Een houten platform, enkele kleine boompjes en een waterplas is de volledige aankleding van het verblijf.

Overdag mogen de dieren niet naar binnen, volgens een oud medewerker, zodat ze gedurende de hele dag zichtbaar zijn voor de bezoekers. Dat betekent dat ze ook bij regen zijn blootgesteld aan de weersomstandigheden.

Tijdens de bezoeken van Bite Back aan het park zijn verder geen activiteiten waargenomen die stimulans moeten veroorzaken bij de dieren. Daarmee kunnen we niet met zekerheid vaststellen dat deze in het geheel niet plaatsvinden, maar controles op verschillende tijdstippen lieten geen van dergelijke activiteiten zien.

STEREOTIEP GEDRAG

De tijgers vertonen vormen van stereotiep gedrag. Hetgeen we meermaals hebben kunnen constateren is het ijsberen: obsessief dezelfde afstand afleggen, heen en weer. Dit gedrag is meestal het directe gevolg van verveling of stress.

Panthers

In Mondo Verde verblijven Sri Lanka panthers en Zwarte panthers. Het tentoonstellen van deze dieren is niet zonder slag of stoot gegaan, zo blijkt uit onderzoek.

Daarnaast is er veel stereotiep gedrag zichtbaar bij deze dieren.

Vergunning

Op 1 maart 2018 is er een aanvraag gedaan voor het houden van 2 Sri Lanka panthers. Na afwijzing van deze aanvraag, met enkele bezwaren en stappen tot gevolg, is er op 28 september 2020 ook een vergunningsaanvraag ingediend voor het houden van twee zwarte panthers. Deze waren inmiddels, zonder vergunning, al toegevoegd aan de collectie. De dieren werden binnen gehouden zolang er geen vergunning was.

Omdat er geen bezitsontheffing was afgegeven was er sprake van onrechtmatig bezit van deze dieren. Dit is op 27 januari 2021 getoetst middels een zitting bij het CBb welke inderdaad het oordeel heeft gegeven dat er sprake is van zowel onrechtmatig bezit als onrechtmatig tentoonstellen.

Vervolgens is er op 21 oktober 2021 een vooraankondiging en een last onder bestuursdwang gestuurd wegens het overtreden van de Wet natuurbescherming.

Op 13 april 2022 is besloten om alsnog ontheffing te verlenen van het verbod voor het mogen bezitten van de soort.

Mondo Verde lijkt de werkwijze waarbij dieren eerst in het bezit komen alvorens een vergunningsaanvraag in te dienen in het algemeen te hanteren. Het park schrijft daar zelf over: *"Van de nieuwe dieren die zijn binnen gekomen lopen de aanvragen. Normaliter verblijven nieuwe diersoorten die nog niet zijn gemeld en waarvan de verblijven nog niet zijn goedgekeurd door RVO achter de schermen."*

STEREOTIEP GEDRAG

Bij de Sri Lanka panthers hebben we bij elk bezoek stereotiep gedrag kunnen constateren. Dit in de vorm van obsessief heen en weer lopen langs het hek.

LEEUWEN

In Mondo Verde verblijven op het moment van publicatie drie leeuwen. Het betreft hier Amir, Safi en hun zoon Mannie. De ouderdieren zijn op 11 mei 2015 in Mondo Verde vanuit Duitsland overgekomen nadat de vorige twee, eveneens "witte" leeuwen (Kato en Kenia) zijn overleden aan de gevolgen van het FIV virus. [28]

Bij de leeuwen van Mondo Verde ontbreekt een bepaald gen, waardoor zij een zeer lichte vacht hebben. [29] Hierdoor zijn de dieren niet interessant voor fokprogramma's of het voortbestaan van de soort. [30] Toch zijn er meermaals welpen geboren in Mondo Verde, waarvan er één is doodgebeten door een eerder geboren jong. [31]

VERBLIJF

De locatie van het leeuwenverblijf is op zijn zachtst gezegd opmerkelijk te noemen. Deze is gesitueerd naast de botsauto's, het nachtverblijf is er zelfs mee verbonden. Hierdoor hebben de dieren (die normaliter overdag uitrusten) de gehele dag met lawaai van de attracties te maken.

Mondo Verde schrijft daarover in een reactie op hun Facebook-pagina het volgende:

“Wat denk je dat ze leuker en gezelliger vinden...de botsauto's waaroor[sic] ze nog eens wat horen of met zijn tweetjes heel erg rustig en niets te beleven[sic]? Nou ik weet het antwoord wel. [32]

Mondo Verde in een reactie op Facebook

“De dieren horen die geluiden niet eens meer, als ik de leeuwen zie, die zijn echt niet uit hen[sic] rust te brengen. Ze zijn juist supe[sic] relaxed steeds. Ik denk dat het hetzelfde is als een klok die tikt. Eerst lig je er een nacht wakker van en daarna hoor je het niet eens meer.

Mondo Verde in een reactie op Facebook

Eveneens opmerkelijk te noemen is dat de leeuwen overdag niet naar binnen mogen. Een oud-medewerker heeft dit aan ons weten te bevestigen, waarbij als reden werd gegeven dat de leeuwen (en tijgers) op deze manier altijd zichtbaar zijn voor de bezoekers. Deze oud-medewerker zegt hierover eveneens het volgende:

“Als de leeuwen wel binnen zitten opgesloten, en ze weigeren vervolgens naar buiten te gaan verplicht Erico [hoofd dierverzorging] ons de tuinslang met volle straal op de dieren te zetten.”

Omdat de dieren in het relatief kale verblijf zelf enkel twee kleine houten platformen hebben om onder te schuilen, zijn ze grotendeels blootgesteld aan de weersomstandigheden.

Sloten

De Visitatiecommissie Dierentuinen [33] heeft op 7 januari 2019 geconstateerd dat de binnenverblijven van de leeuwen en tijgers niet waren afgesloten met sloten maar slechts met borgpinnen. Daardoor kon de veiligheid voor mens én dier niet worden gegarandeerd.

Ondanks het advies dit aan te passen heeft Mondo Verde dit niet gedaan, omdat ze het hier niet mee eens waren. Een dreiging met gedeeltelijk intrekken van de dierentuinvergunning moest eraan te pas komen om Mondo Verde zo ver te krijgen alsnog veilige sloten aan te laten brengen.

STEREOTIEP GEDRAG

Op verschillende momenten hebben we bij de leeuwen stereotiep gedrag kunnen constateren.

Hierbij lopen de leeuwen hetzelfde stukje op en neer. Het vertonen van een dergelijk gedrag is een duidelijk gevolg van stress of verveling.

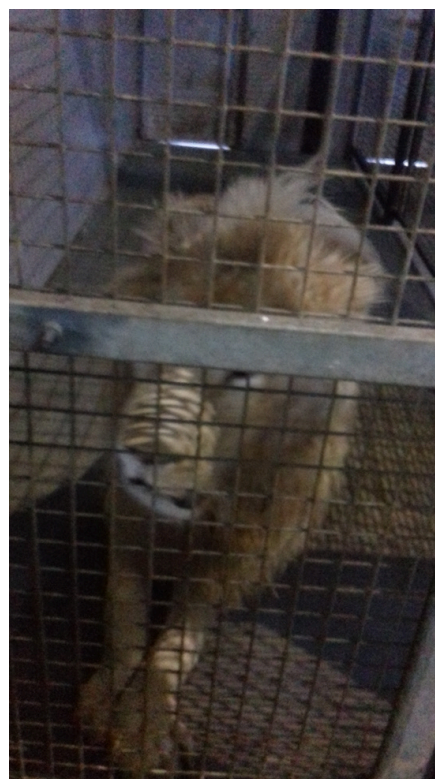

Verhuizing leeuw naar Indonesië

Leeuw Mannie leeft al enkele jaren in een grotendeels geïsoleerde toestand, waarbij deze voornamelijk in een nachthok verblijft, met af en toe toegang tot een sluis en/of een buitenverblijf. Een oud-medewerker zei daarover tegen ons het volgende: *"Hij heeft de eerste 2 jaar van zijn leven het daglicht niet gezien."*

Het is duidelijk dat deze leeuw niet de mogelijkheid krijgt het natuurlijke gedrag te vertonen dat hij zou moeten kunnen.

Het park wilde deze leeuw verkopen aan een dierentuin in Irak^[34], maar doordat deze dierentuin de verhuizing telkens opnieuw uitstelde is dit niet doorgegaan. Vervolgens is er een nieuwe dierentuin gevonden in Indonesië waar Mannie wel naartoe kan.

Op de afbeelding is leeuw Mannie in zijn binnenverblijf te zien. Geschat wordt dat het verblijf niet groter is dan enkele vierkante meters.

Faunaland Ancol

Het park waar Mannie naartoe zou verhuizen is Faunaland Ancol, dat deel uitmaakt van het grotere park Ancol^[35]. In dit park kunnen bezoekers ook in attracties gaan en is er een strandboulevard. Bovendien worden leeuwenwelpjes door bezoekers geaaid en kunnen mensen vlees voeren aan de leeuwen.

Net zoals in Mondo Verde zitten de dieren hier ook tussen de attracties. Aan de rechterzijde is een waterpark gelegen, aan de linkerzijde een attractiepark.^[36]

Interactie

Dat de dieren onderdeel uitmaken van een attractiepark is duidelijk. Interactie met dieren staat centraal: zo is op beelden te zien hoe een verzorger met een bintoerong (beermarker) door het park loopt, worden er shows met zeezoogdieren en andere dieren gehouden, kunnen dieren als schildpadden, dolfijnen en tapirs worden aangeraakt, kunnen veel dieren zelf gevoerd worden (waaronder de leeuwen, stekelvarkens, kamelen en dergelijke) en zitten veel dieren in kleine verblijven waar ze (bijna) geen schuilplaatsen hebben voor bezoekers.

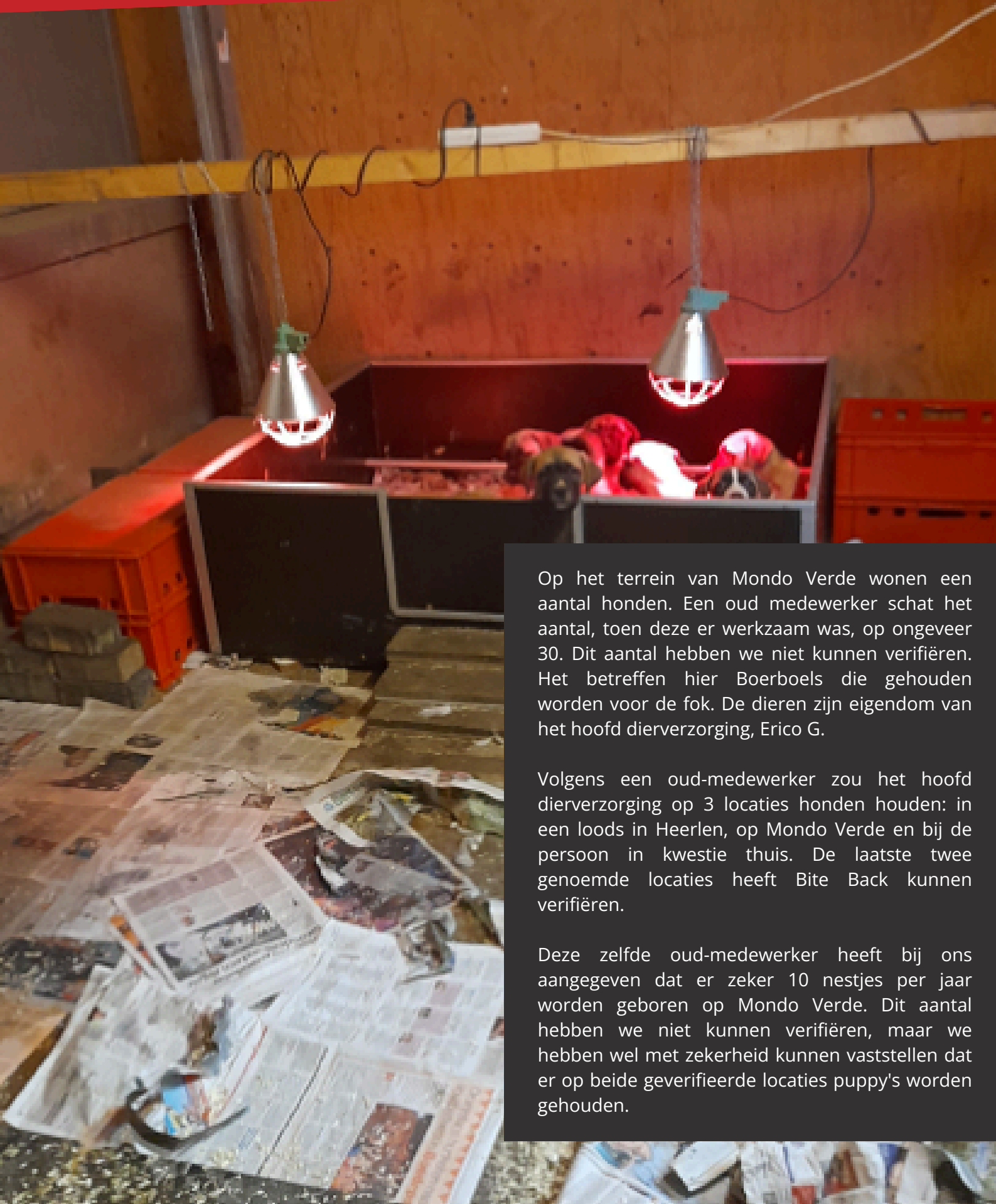
Leeuwen

Vorig jaar kwam het park nog groots in het nieuws vanwege een kreupele leeuw.^[37]
^[38]

Los daarvan lijkt het alsof er het afgelopen jaar steeds slechts één leeuw in het hoofdverblijf aanwezig is. Vermoedens zijn dat dit is opdat de dieren niet vechten wanneer bezoekers stukjes vlees aan de leeuw geven. Zekerheid hierover heeft Bite Back echter niet.

HONDEN

Op het terrein van Mondo Verde wonen een aantal honden. Een oud medewerker schat het aantal, toen deze er werkzaam was, op ongeveer 30. Dit aantal hebben we niet kunnen verifiëren. Het betreffen hier Boerboels die gehouden worden voor de fok. De dieren zijn eigendom van het hoofd diervozorging, Erico G.

Volgens een oud-medewerker zou het hoofd diervozorging op 3 locaties honden houden: in een loods in Heerlen, op Mondo Verde en bij de persoon in kwestie thuis. De laatste twee genoemde locaties heeft Bite Back kunnen verifiëren.

Deze zelfde oud-medewerker heeft bij ons aangegeven dat er zeker 10 nestjes per jaar worden geboren op Mondo Verde. Dit aantal hebben we niet kunnen verifiëren, maar we hebben wel met zekerheid kunnen vaststellen dat er op beide geverifieerde locaties puppy's worden gehouden.

VERBLIJF

Opmerkelijk genoeg zitten in Mondo Verde ook honden in erbarmelijke omstandigheden, verscholen voor het publiek. De honden verblijven 365 dagen per jaar buiten, en hebben enkel een (in veel gevallen redelijk vervallen) plastic onderkomen ter beschikking. Deze zijn vergelijkbaar met kalverhuizen.

Wanneer het nat is, verandert het verblijf in een modderbad. Het plastic onderkomen, evenals een paar pallets, zijn dan de enige plekken waar het dier droog kan staan.

In het verblijf is verder weinig tot geen afleiding beschikbaar. De dieren kunnen elkaar wel zien door de hekken heen, maar worden verder (volgens een oud-werknemer) niet uit de verblijven gehaald.

Op de foto is de iglohut te zien waarin de honden wonen. Het verblijf is erg modderig. Achter de iglo is nog een ander verblijf te zien.

VERBLIJF

Op deze afbeelding is het modderige verblijf en een teefje (tweede hond) met ver uitgelubberde tepels zichtbaar.

KELDER

Eveneens is er een kelder op het terrein aanwezig (dit was voorheen een ondergrondse gang, maar op een gegeven moment is deze gesloten en dichtgemetseld, waardoor een soort kelder is ontstaan). Hierin zijn op een bepaald moment ook honden geplaatst. Onderstaande foto, gemaakt door een oud medewerker, dateert van januari 2022. In maart 2024 hebben onderzoekers van Bite Back kunnen vaststellen dat er water en vers uitzierend stro aanwezig is in dit verblijf, evenals hondenmanden. De honden zelf waren op dat moment niet aanwezig.

SCHAPEN

In Mondo Verde leeft een groep Ouessantschape
tussen de attracties. Dit is één van de kleinste, zo
niet hét kleinste schape-ras ter wereld.

SCHEREN

De schapen in Mondo Verde zijn al zeker enige jaren niet geschoren. Ook een recent gestopte medewerker heeft dat aan ons bevestigd. Dat, terwijl het de gangbare praktijk is dit eens per jaar te doen. Het gevolg is dat de vachten enorm samengeklit zijn.

Het niet jaarlijks scheren geeft een verhoogd risico op larven en parasieten die zich vestigen in de vacht, iets dat van buitenaf niet (goed) zichtbaar is. Het kan zelfs de huidziekte myiasis voortbrengen, een ziekte veroorzaakt door *Lucilia sericata*, de groene bromvlieg. Ook ontstaat het risico dat lammetjes niet makkelijk bij de spenen van het moederschaap kunnen.

VERBLIJF

De schapen leven in Mondo Verde in een verblijf direct onder de waterattractie El Niño. Hierdoor krijgen ze gedurende de openingstijden te maken met verschillende geluiden van de attractie, zonder de mogelijkheid zich hiervoor terug te trekken.

De LICG geeft aan voor schapen dat deze altijd over voldoende weiland moeten beschikken. [39] De schapen staan echter veelal op een kaalgevreten stuk terrein.

KAMELEN

De kamelen in Mondo Verde zouden volgens een externe bron (niet door ons geverifieerd) geboren zijn in 2010 in Ouwehands Dierenpark te Rhenen.

VERBLIJF

De kamelen leven in een klein verblijf waarbij ze op sommige momenten ook van elkaar gescheiden zijn. Dit heeft het onderzoeksteam van Bite Back op verschillende momenten kunnen constateren, maar is ook te zien op video's van bezoekers. [40] Op regenachtige dagen mogen de kamelen het gras aangrenzend aan het verblijf ook niet betreden, opdat ze niet door de plassen lopen en zo minder vatbaar zouden zijn voor ziektes. Een alternatief is er niet geboden waardoor ze een deel van het jaar op een zeer klein oppervlakte worden gehouden.

Platform Verantwoord Huisdierbezit [41] geeft aan dat voor kamelen minstens 300m² ruimte moet zijn voor 3 kamelen. Met het aantal kamelen bij Mondo Verde is er sprake van een situatie waarin dit niet voldoende is op meeste dagen. Idealiter zouden kamelen een zandige ondergrond moeten hebben om het welzijn te verhogen. [42] [43]

Hierbij moet worden opgemerkt dat het in Nederland gemiddeld 192 dagen [44] per jaar regent en 2023 de natste zomer was tot nu toe [45]. Hierdoor zijn de dagen met toegang tot het gras, volgens het eigen beleid van Mondo Verde, dus zeer minimaal geweest. Ook de schuilmogelijkheden lijken zeer beperkt te zijn voor deze dieren.

STEREOTIEP GEDRAG

Meermaals is geconstateerd doordat de kamelen dwangmatig bepaalde oppervlaktes likken. Dit lijkt een vorm van stereotiep gedrag te zijn: het gevolg van stress of verveling. Dit soort gedrag is ook geconstateerd bij vele andere kamelen in gevangenschap. [46] De dieren lijken niet voorzien van vormen van langdurige en diverse afleiding, waardoor verveling niet onwaarschijnlijk lijkt. [47]

Op eigen beelden is te zien hoe schoon bepaalde oppervlaktes op de grond zijn door het langdurig likken van deze oppervlaktes door de kamelen.

Op beelden van bezoekers [48] en eigen beelden is eveneens goed te zien hoe schoon het hout is gelikt tot waar de kameel kan geraken.

VERGUNNING

De afgelopen jaren heeft Mondo Verde met regelmaat dieren tentoongesteld waarvoor het park niet de juiste vergunningen had. Dit is geconstateerd tijdens de vijf controles die er de afgelopen vijf jaar hebben plaatsgevonden.

Op het moment van schrijven is hetzelfde gaande voor de kamelen [49]: het park stelt deze dieren al jaren tentoon aan bezoekers in het huidige verblijf maar blijkt hier, volgens minister Adema, geen vergunning voor te hebben. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is hierom verzocht in te grijpen.

WOLVEN

Een ontsnapte wolf, iets dat volgens een oud-medewerker met enige regelmaat voorkwam, in de tijd dat deze er heeft gewerkt

In Mondo Verde verblijft een groep Hudson Bay wolven. Deze dieren stonden eind 2023 in de belangstelling, toen foto's van bezoekers [50] lieten zien dat de dieren niets anders dan een modderig verblijf ter beschikking hadden, waar stukken plastic verspreid lagen over de grond.

Sindsdien zijn de wolven buiten het zicht geplaatst en is het verblijf in onderhoud. Er is nieuwe bodembedekking geplaatst en enkele nieuwe attributen om het verblijf iets natuurlijker te maken. Nog steeds blijft het echter een klein verblijf waar de dieren weinig mogelijkheden hebben om zich terug te trekken voor de bezoekers.

Voordat de wolven weer getoond mogen worden, zal het verblijf opnieuw gekeurd moeten worden.

ADEQUATE ZORG?

De wet vereist dat vakbekwame personen zorg dragen voor de dieren. In de aanvraag wijziging dierentuivergunning van 9 november 2016 voor het houden van wolven in Mondo Verde lijkt duidelijk dat ruime ervaring niet nodig is. [51]

Ook Mondo Verde lijkt dit geen probleem te vinden. De vergunning is verkregen, maar met zeer beperkte kennis en ervaring.

“ De verzorging van de dieren staat onder toezicht van [..]. [..] heeft 25 jaar ervaring met het verzorgen van dieren. [..] heeft een week meegelopen in de [..] om meer ervaring op te doen met katachtigen en wolven en vossen. [..] heeft ook ervaring opgedaan bij de [..].

”
Uit de aanvraag tot wijziging van de dierentuivergunning van 9 november 2016

OVERIGE

Hoewel er op vrijwel alle verblijven en gehouden diersoorten iets is aan te merken, willen we ons hier richten op de meest duidelijke voorbeelden. Enkele kleinere zaken willen we alsnog aanhalen.

KOOKABURRA

De Kookaburra is een Australische vogel die behoort tot de familie van de ijsvogels. Wegens de roep, die erg lijkt op menselijk gelach, noemt men dit dier ook wel de "lachvogel".

In Mondo Verde verblijft een kookaburra alleen in een relatief klein verblijf. Dit is op zijn zachts opmerkelijk te noemen, omdat kookaburra's bekend staan als hoogst sociale dieren, die vaak in uitgebreide familiegroepen [52] leven.

MAKI'S

In Mondo Verde leeft een grote groep (ringstaart)maki's. Tot de verbazing van het onderzoeksteam van Bite Back hebben deze dieren, in ieder geval gedurende de maanden waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden, geen toegang gehad tot het buitenverblijf. De dieren zaten dus de hele tijd opgesloten in het kleine binnenverblijf.

Bij navraag bij een oud-medewerker blijkt het (volgens de oud-medewerker) inderdaad zo te zijn dat de dieren gedurende de wintermaanden opgesloten zitten in het binnenverblijf, en gedurende de zomermaanden opgesloten zijn in het buitenverblijf. Dat laatste zodat ze te allen tijde tussen de bezoekers lopen.

VOGELS ACHTER DE SCHERMEN

Achter de schermen bevinden zich tal van vogelkooien, waar vogels (al dan niet alleen) worden gehouden, in de meeste gevallen zonder enige vorm van afleiding of verrijking. Zo verblijven er in één verblijf een geelkuifkaketoe en een blauwgele ara, met niets meer dan 2 stokken om op te zitten. Dat, terwijl het hier dieren betreft die een hoge mate van afleiding en stimulatie nodig hebben om verveling te voorkomen.

VOEDERAUTOMATEN

In 2019 [53] heeft de Visitatiecommissie Dierentuinen de voederapparaten, waarmee bezoekers de dieren zelf kunnen voeren, afgeraden. Mondo Verde deelt deze mening niet. In een gesprek tussen Mondo Verde en een inspecteur van de NVWA werd duidelijk dat het park niet kon aangeven welke dieren gevoerd worden door middel van de automaten en welke niet of minder. Enkele vragen weigerde het park zelfs te beantwoorden, omdat deze vragen niet relevant zouden zijn.

Op 16 april van datzelfde jaar is er aan Mondo Verde aangegeven dat de voederautomaten niet meer beschikbaar gesteld mogen worden. Nadat er eerst geen reactie is gekomen vanuit het park zijn de voederautomaten alsnog verwijderd, maar wel met de mededeling van het park dat deze de situatie gaat aanvechten en dan een schadevergoeding gaat eisen. Uiteindelijk heeft het CBb het beroep niet-ontvankelijk verklaard.

Oud medewerker: "Het hoofd ligt helemaal open. Wij hebben verplicht bleekmiddeld over het hoofd moeten gooien om het zogenaamd te ontsmetten."

ACHTER DE SCHERMEN

Naast het hierboven genoemde zijn er door oud-medewerkers meerdere verhalen met ons gedeeld over hetgeen er achter de schermen plaatsvindt. Hieronder vertellen we over enkele van de dieren die daarin betrokken zijn en de situaties waar zij zich bevinden. Als kanttkening willen we benoemen dat dit verhalen zijn die we van externe partijen vernomen hebben. We hebben ons best gedaan dit zo veel als mogelijk te verifiëren, maar gaan in grote mate uit van de betrouwbaarheid van de ex-medewerkers in kwestie, die hun verhalen in vertrouwen bij ons hebben neergelegd.

STOKSTAARTJE

Het stokstaartje op de onderstaande foto zou al zeker 5 jaar gehouden worden in dit verblijf. Zoals duidelijk zichtbaar is, is dit verblijf niet voldoende voor het dier om natuurlijk gedrag te kunnen vertonen. Ook zouden, volgens een voormalig medewerker, de bovengemiddeld lange nagels met regelmaat ontstoken zijn zonder dat hier een dierenarts aan te pas komt.

RINGSTAARTMAKI

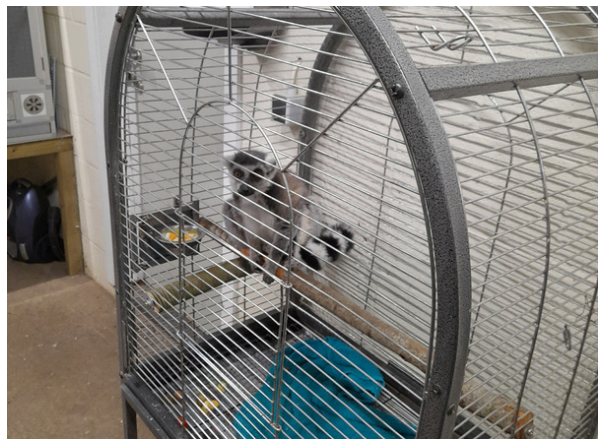
De ringstaartmaki op de onderstaande foto zou gedurende lange tijd in dit verblijf hebben doorgebracht. In de tussentijd zou het hoofd dierverzorging dit dier, evenals een kapucijn-aap, met regelmaat mee naar huis nemen.

Een ex-medewerker verklaart: *“Op veel plekken staan dit soort kooien. Hier zitten dieren die hier soms jaren in staan. Ze staan in de tocht en vertonen gestoord en stereotiep gedrag.”*

ARA

De ara op deze foto zou, volgens ex-medewerkers, zeker 3 weken in deze vangkooi hebben doorgebracht. Het dier is hierin gezet door het hoofd van de dierverzorging. Vervolgens zou deze het dier mee naar huis hebben genomen. Wat er vervolgens met het dier gedaan is, is niet bekend. Zowel niet bij de bron van dit verhaal als bij enkele andere oud-medewerkers.

EMOE

De emoe op onderstaande foto heeft tijdens de overstromingen in 2021 maar liefst 4 dagen in het overstroomde verblijf doorgebracht.

Oud-medewerkers verklaren dat zij het dier niet uit het verblijf mochten halen, dat "was onzin".

Als kanttekening moet geschreven worden dat het dier zich in een liggende positie begeeft, waardoor het water hoger lijkt dan het daadwerkelijk is. In werkelijkheid was het water +/- 50 centimeter hoog. Dat neemt niet weg dat het dier onthouden lijkt te zijn van adequate verzorging. Na vier dagen is het water weer gezakt.

SERVALS

Bij een controle van de NVWA op 13 mei 2022 bleek dat 2 servals (die niet in eigendom zijn van het park zelf en ook niet tentoon gesteld mogen worden) al zeker 2 jaar, mogelijk zelfs 3 jaar in een deel van het oude leeuwenverblijf blijven. Dit is een binnenverblijf met een "buitenverblijf".

Dit buitenverblijf is een sluis van 1 meter breed, 1 meter hoog en ongeveer 10 meter lang, waarvan een zijwand is afgeschermd door rubberen matten. Verder ligt dit tussen het nachtverblijf en struiken aan de andere kant. De conclusie van de NVWA: "De sluis biedt weinig vertier voor de dieren die er in verblijven.

De servals konden pas naar buiten wanneer de, eveneens daar opgesloten, Gibbon verplaatst was naar een andere zijde van het oude leeuwenverblijf. Bij controle bleek de kabel voor de bediening kapot te zijn en volgens een medewerker was dit ook al zeker een maand zo. In die tijd konden de dieren dus zeker niet naar buiten.

VERBLIJF

Het verblijf op deze foto zou gebruikt zijn voor meerdere dieren, maar meestal voor honden behorende aan het hoofd dierverzorging. Andere dieren die er in een bepaalde periode verbleven hebben zijn: kraanvogels, eenden, 2 pony's en 6 wolven.

Een oud-medewerker geeft tevens aan dat er, voor de dienstperiode van de betreffende persoon, ook rode neusberen in hebben gezeten. Op welke wijze is echter niet bekend, en dit hebben we ook niet kunnen verifiëren.

Hoofdstuk 3 - Bezoekers vertellen

De aanleiding van het onderzoek begon met een bericht van een bezoeker dat in de media verscheen, maar tijdens het onderzoek kwam naar voren dat al vele jaren bezoekers soortgelijke verhalen constateren. We hebben een uitgebreide inventaris geplaatst in Bijlage A, maar in dit hoofdstuk een kleine selectie.

ik ben in jui naar mondo verde geweest. vreselijk. die dieren zitten daar op klinkers of zand met een plank of een kale stam. moeten de hele dag naar de tuin kijken waar ze zo graag zouden willen vertoeven. ze zouden beter daar de dieren wegdoen

Bron: Klacht.nl

Een algemeen beeld dat naar voren kwam is: slechte ervaring service, park zag er niet goed onderhouden uit en bovenal hokken/verblijven dieren ondermaats en troosteloos. Ook constateerde bezoekers stereotiep gedrag. Een beeld wat wij zelf ook vooral zagen.

"De dieren bevonden zich in krappe omstandigheden en een wallaby zag er zo depressief uit."

Bron: Tripadvisor

Voor deze openbare reviews hebben we gekeken op websites als Google Reviews, Tripadvisor, Dagjeweg, Klacht en dergelijke. Ook reacties op de Facebook pagina van Mondo Verde we bekeken en genoteerd.

Hoe kan het dat zoiets door controles komt. Het ontbreekt werkelijk aan alles. Dieren in veel te kleine vieze hokken, dieren die zich vervelen.

Bron: Dagjeweg.nl

Hoofdstuk 4 - Conclusie

De conclusie van dit rapport is dat het de hoogste tijd is om actie te ondernemen tegen het themapark Mondo Verde. Het park moet tot een halt worden geroepen. Mondo Verde maakt zich voortdurend schuldig aan misstanden en overtredingen waar dier en mens de dupe van zijn. Bovendien staat het park financieel gezien op omvallen.

Ons rapport heeft onder andere laten zien dat:

- De honden in vieze verblijven zitten die met regen in een modderbad veranderen
- Panters, kamelen, leeuwen, tijgers en moes stereotiep gedrag vertonen, dat voortkomt uit stress en verveling.
- Veel dieren, zoals maki's en een stokstaartje voor én achter de schermen in veel te kleine verblijven zitten.
- Schapen, leeuwen en tijgers op dagelijkse basis te maken krijgen met lawaai van attracties.

Het is de hoop van Bite Back dat de zorgwekkende signalen omtrent de dieren worden opgemerkt door overheidsinstanties en dat deze vervolgens zullen optreden tegen Mondo Verde.

Verwacht mag worden dat het ministerie van LNV, de NVWA en de RVO overgaan tot passende sancties. Ook hoopt Bite Back dat bezoekers het park zullen mijden zolang er dieren worden gehouden en het park tot inzicht komt dat het geen dierwaardig bestaan kan bieden binnen het huidige concept. De dieren verdienen een plek waar zij beter hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen en waar adequate verzorging kan worden geboden.

Bite Back wil dan ook per direct een einde maken aan deze dieronterende praktijken. Bite Back is van oordeel dat een aantal maatregelen noodzakelijk zijn:

- Mondo Verde dient een fokverbod opgelegd te krijgen voor alle aanwezige dieren.
- Voorts dienen de huidige dieren overgeplaatst te worden naar gespecialiseerde opvanglocaties.
- Ook mag Mondo Verde geen nieuwe dieren meer houden.
- Streng, structureel toezicht moet plaatsvinden om het welzijn van de huidige dieren te waarborgen, zolang zij nog in Mondo Verde verblijven.

**NAMENS DE DIEREN EN
BITE BACK: BEDANKT !**

BIJLAGE A

Een bezoeker heeft ons het volgende verslag toegezonden, waarin deze vertelt dat het park er troosteloos bij ligt:

"Tropische serre

Bij binnenkomst van het park is 1 naar de tropische serre gegaan. Daar ziet ze vele vogels in kleine, soms ook verscholen hokken die allesbehalve vrolijk ogen. Aangezien de deur van het personeel openstaat achterin de serre, kijkt 1 naar binnen en ziet dat daar nog veel meer vogels, maar ook schildpadden opgesloten zijn. Afgevraagd wordt waarom die dieren daar zitten en voor hoe lang ze daar al zijn.

Honden

Achter de eetgelegenheid de Toscaanse Villa is een afgeschermd gedeelte. Er blijken kennels van honden te zijn. De honden beginnen hard te blaffen wanneer ze mij zien. Hun hokken zien er vreselijk uit. Het hele verblijf is een grote modderpoel en de honden met uitgelubberde tepels verblijven de godganse tijd in een soort afgetrapte iglo's die gebruikt worden in de veehouderij. Ten minste een van de drie honden lijkt niet goed te kunnen bewegen/likt loopproblemen te hebben. Afgevraagd wordt waarom daar überhaupt honden zitten. Haars inziens zijn deze 'verblijven' niet diervriendelijk en worden de dieren niet goed verzorgd.

Leeuw

Mondo Verde heeft op dit moment drie leeuwen in eigendom. Op de website van Mondo Verde staat dat de jongste leeuw in 2024 naar een Aziatisch land zal gaan, maar vooralsnog is dit niet het geval. De jongste leeuw (Manny) zit nu in een kleine, krappe 'buitensluis' en mag niet bij de andere twee leeuwen zitten. Wel lijkt het erop alsof hij daar heel graag heen wil, omdat hij pal tegen het verblijf van de andere twee leeuwen aan zit. Afgevraagd wordt wat zijn fysieke status is, nu hij nauwelijks bewegingsruimte krijgt. Ook is het uiterst opmerkelijk dat het verblijf van de leeuwen pal achter de botsauto's is gebouwd; dit lijkt mij geen rustige plaats voor leeuwen.

Tijgers

Mondo Verde heeft twee tijgers in bezit. Deze zitten dicht bij de kermisattracties. De hele dag horen zij dan ook de geluiden van die attracties. De tijgers lopen de hele tijd heen en weer, wat duidt op stereotiep gedrag. Er zijn ook meerdere looppaadjes ontstaan door dit stereotiepe gedrag.

Nandoes

De nandoes vertonen ook opgefokt en stereotiep gedrag, lopen de hele tijd heen en weer langs het hek."

ONLINE REVIEWS

Tripadvisor

Juli 2020

Teleurstellende tuinen

Waar we de tuinen binnengingen was goed onderhouden, maar naarmate we verder gingen, werd het een ander verhaal. Sommige delen werden goed onderhouden, zoals de Engelse tuin. Het was prachtig. Andere delen zagen eruit alsof ze sinds vorig seizoen geen tuinman meer hadden gezien. Overall begroeid en onkruid. Niet alleen een paar onkruiden die ik zou verwachten, maar groot onkruid dat groeit in de scheuren in de paden en tuinbedden. De dieren bevonden zich in krappe omstandigheden en een wallaby zag er zo depressief uit. De Australische tuin was gewoon een grote rots waar het onkruid weer uit verstoorde. Deze plek zou zo geweldig zijn als het wat meer onderhouden zou worden.

Juli 2020

Geweldige tuinen en gratis eten, maar dieren leven in slechte omstandigheden

Het park is prachtig, maar ik had moeite om de weg te vinden omdat de bordjes met "route" vaak in meerdere richtingen wezen en ik bij de ingang geen kaart kreeg. Ik hield van de tuinen, het gratis eten en het themapark, maar niet zozeer van de dieren. Hun woonruimtes zagen er verlaten uit en hun kooien waren echt heel klein. Sommige dieren zagen er echt verdrietig en ongelukkig uit toen ze daar waren. Ook waren er veel hekken waardoor je geen mooie foto's kon maken.

Augustus 2020

Drie dezelfde

Mondo Verde is een park met "three of a kind" in één park. Tuinen met verschillende "thema's", enkele dieren als dierentuin en een straat als pretpark met attracties. Het is dus een familiepark in de echte betekenis van het woord. Het aangeboden (gratis) eten dat bij de ticketprijs is inbegrepen, is oké, maar verwacht geen hoge standaard en frisdranken zijn niet inbegrepen. Toen we eind augustus op bezoek waren, werden er een enorme hoeveelheid wespen aangetrokken door de vuilnisbakken gevuld met bekertjes met gratis drankjes. De tuinen vertoonden een grotere invloed van de droogte en hadden wat onderhoud nodig. Grote dikke en hoge hekken maken het fotograferen van de dieren zeer moeilijk tot onmogelijk en de kooien zijn vrij klein en er is niet veel ruimte om rond te lopen. Door de verscheidenheid aan activiteiten binnen het park is het interessant voor familiebezoek met kinderen. We hebben een leuke dag gehad, maar denk niet dat we (snel) terug zullen komen

Juli 2022

Prachtige tuinen, geen leuke dierentuin

Normaal gesproken zou ik nooit een dierentuin bezoeken die Monto Verde is, maar ik kreeg twee gratis kaartjes, dus besloot ik deze te gebruiken om de prachtige tuinen te bezoeken.

We waren erg onder de indruk van de verschillende tuinen en brachten er enkele uren door met rondlopen.

De dierenverblijven laten veel te wensen over. Velen zijn veel te klein, terwijl sommige nauwelijks toereikend zijn.

Triest om leeuwen in een kale weide te zien - ze verdienen het om in een safaripark te zijn en niet in een dierentuin.

Terwijl ik van de prachtige tuinen genoot, werd ik verdrietig toen ik zag hoe de prachtige dieren gevangen zaten in hun kleine verblijven.

Juli 2022

Teleurstellend

Meer toezicht op de dieren en de mensen die de regels niet na leven, achterstallig onderhoud verhelpen. Dieren die in veel te kleine ruimtes leven!! Geen dieren aan de rand van het attractie park plaatsen.

Lees mijn review op site MondoVerde

Het was eens maar nooit meer! Sorry!

Oktober 2022

Dierenverblijven zijn pure mishandeling!

De grootte van de hokken waarin de roofdieren zoals de leeuwen, tijgers, wolven en luipaarden verblijven zijn echt te triest voor woorden. Veel en veel te klein, pure dierenmishandeling!! Daar laat je je hond nog niet in uit. De eerste en laatste keer dat ik hier geweest ben!

Oktober 2022

Slecht geïnformeerd

De attracties en de tuinen waren mooi. Maar wij waren met een grote klas en aten pas om half 6. Blijkbaar hadden ze ons verkeerd geïnformeerd en mochten we niet meer eten. 30 kinderen met honger op de fiets. En de dieren waren heel erg wanhopig omdat ze zodanig dicht bij de herrie van de attracties zaten. Heel erg jammer

Oktober 2022

Wat een slecht onderhouden park.

Vandaag in dit park geweest. Wat wordt dat slecht onderhouden zeg ! Chagrijnig personeel en kooien die te klein zijn voor de beesten die er "leven". Maar meer overleven. Het is een enorm park met zogezegd mooie tuinen. Dat kunnen inderdaad mooie tuinen zijn, als ze goed onderhouden zouden worden. Pak wat meer ruimte van de tuinen voor de beesten. Dit is echt dierenmishandeling. Als ik dit had geweten dan waren we er niet naar toe gegaan.

Februari 2023

Ik ga hier nooit meer naar toe

Ik heb geen enkel dier gezien die blij was dat hij/zij hier was. Simpelweg vreselijk voor de dierenliefhebbers. Kooien zijn ook te klein naar mijn mening.

Maart 2023

Voorlopig voor mij niet meer

Gister met een voucher van social deal weer 'ns het park bezocht. Ondanks de voucher moesten we toch in de rij bij de kassa achteraan sluiten. Bij binnenkomst viel ons al gelijk de ozo kleine kooi van een katachtig soort op. 1 Dier liep dan ook de hele tijd neurotisch op en neer :-(. Gelijk richting de broodjes/soep/ed, ook weer hier een lange rij, terwijl het niet eens echt druk te noemen was. Soep in kartonnen schaal, plastic bestek, plastic beker. Toen we klaar waren, kartonnen schaal en plastic dingen in 1 afvalbak moeten gooien. Na een tijdje door het park te hebben gelopen, richting pannenkoeken. Wéér een lange wachtrij, verplicht een recyclebaar bekertje moeten kopen vanwege milieutechnische oogpunten... terwijl bij de broodjes ed, wél plastic wordt gegeven, en niet eens het afval gesplitst wordt. Echt een lachertje!!! Daarna langs de tijgers en leeuwen... en wederom neurotische dieren gezien :-(. Arme dieren!!! Als laatste een frietje gepakt, flesje cola... zonder rietje, want tja, die zijn van plastic. Al met al, all you can eat concept werkt op deze manier niet, oftewel voorzieningen en personeel uitbreiden, of afschaffen. Geen eenduidig beleid mbt plastic/milieu. Te kleine onderkomens voor de dieren... Alles lijkt erop om zóveel mogelijk centen binnen te krijgen met zo min mogelijk uitgaven. Park is verder mooi, maar door het bovenstaande helaas niet met een goed gevoel naar huis gegaan...

Maart 2023

Dieronvriendelijk park

De hokken zijn veel te klein en de dieren buiten staan in complete modder poelen. Mn.de leeuwen, tijgers, wolven en kamelen ben ik erg van geschrokken. Wat een ellende. Ik heb de beoordelingen terug gekeken en er wordt al jaren geklaagd over de dieren verblijven. Dus eigenlijk zinloos om er wat van te zeggen, er wordt duidelijk helemaal niets mee gedaan. Hier ga ik dus nooit meer naar toe.

April 2023

Verwaarloosde dieren in een verwaarloosd park

Jammer dat de dieren in zo'n kleine kooien zitten. Grote dieren hebben geen bewegingsvrijheid. Men trekt bezoekers met gratis eten en drinken. Voor de dieren is er zelfs geen water...

Mei 2023

Geen aanrader !!! Vies park !!!

De dieren zitten in TE krappe hokken! Vee grote dieren die echt te weinig ruimte hebben, de kamelen hebben een strook waar ze op en neer kunnen lopen! Sneu!

Verder echt een hee VIES park! Na een paar uurtjes ligt er overal slush puppy op de grond, om over de friethal maar te zwijgen.

Laten we al helemaal niet beginnen over de toiletten....echt TE smerig!

Veder waren er enkele toiletten dicht op het park waardoor je erg ver moest lopen met kinderen die plots naar de wc moeten!

Verder wordt je gelokt met het " all you can eat" concept, maar sta je vervolgens een uur in de rij voor een paar pannenkoekjes....de honger was al over!

Geen aanrader !!!

Juni 2023

Slechte dierenverzorging en oplichting all you can eat

Bizar hoe slecht de dieren verzorgd worden. Kleine hokken en neurologisch gedrag van dieren. All you can eat slaat nergens op, vies ongezond eten en overall vraagt men extra voor. Ga niet naar dit park!!!!!!

Juli 2023

Minder goed onderhouden dan vorige jaar

Nog steeds mooi park alleen niet erg diervriendelijk voor de grotere dieren.

De tuinen zijn mooi, de afwisseling met een paar attracties is leuk omdat er voor iedereen in het gezin wel iets bij zit wat hij/ zij leuk vindt.

Er zitten mooie dieren alleen vind ik de tijgers, leeuwen en wolven in een erg klein hokje zitten.

Vorig jaar ben ik hier ook geweest dus de moeite waard om te herhalen maar moet wel eerlijk zeggen dat ik de hokken van de dieren wat verwaarloosd vond en ook rook je veel mest en zaten vogels vies in de veren. Er waren eerst ook vlerhonden, deze zijn nu weg en het all you can eat concept is aangepast waardoor er nu wel hele lange rijen staan bij de dingen die nog wel gratis zijn.

September 2023

Moeite waard, maar sommige dieren verdienen grotere verblijven.

Geheel een beetje gedateerd. Prima onderhouden en mooie tuinen. Dierenverblijven (met name de vogels in tropenhal) lieten te wensen over.

September 2023

Slecht onderhouden park

Slecht onderhouden park. Ik was daar met mijn zoontje en mijn zus. Zoontje heeft zich kostelijk geamuseerd in de attracties. Park zelf heel slecht, tegels kapot, trappen kapot. Dieren in een vreselijk TE KLEIN hok, lagen de hele dag eigenlijk alleen maar op dezelfde plek, toonde geen vreugde. Personeel niet vriendelijk, kan ook niet ze verstaan je niet. Ze slaan met armen en benen om je duidelijk te maken wat je moet doen. Ziet aan de kleding niet dat ze van park zijn, totaal niet gemotiveerd. Eten All in erg slecht. Ze omschrijven het mooier dan dat het is. eten staat al enige tijd langer klaar onder een lamp. Dingen die op zijn, worden ook niet bij gemaakt. Geen controle, overzicht op het eten, iedereen graait er maar in. Nee het was een mooi park, maar wij gaan er niet meer naar toe. Te slecht gewoon.

Februari 2024

geen aanrader

groot park, dierenverblijven erg klein!! Sneu voor de dieren die er zitten. De dieren zien er somber en ongelukkig uit. De leeuwen en tijgers hebben een verblijf tussen de achtbaantjes en de botsauto's..... Dit lijkt me niet echt diervriendelijk?!

De All You Can Eat is een aanfluiting! Er is maar 1 mogelijkheid hiervoor, bij de rest is het eten gewoon allemaal betaald. de All You Can Eat is een bakje (frietebakje) met wat penne en een sausje. verder kun je een bekertje ranja, thee of koffie nemen uit automaat. Je kunt een belegd wit broodje nemen

Februari 2024

Erg dier onvriendelijk!

Ik knapte snel af toen ik de ijsberende tijgers, panters en leeuwen in deze kleine stalen kooien zag. Wat erg zeg. De rest van het park was ook maar een rommel zonder sfeer. Hier ga ik nooit meer naar toe.

ONLINE REVIEWS

Klacht.nl

3 juli 2023

– als je een kaartje koopt wordt er vermeld dat er all inclusive eten/drinken bij zit. Dit is echter niet zo. Wij hebben 15 euro afgerekend voor 2 drankjes, 2 frietjes, en 2 snacks.

– tropenverblijf: sommige vogels zagen er slecht uit. Veel vogels misten veren, zoals de kaketoë's. Dit is een duidelijk teken van stress.

– vee (geiten, alpacas, emoe): deze dieren hadden geen toegang tot ruwvoer en/of gras. Dit is essentieel voor de geiten en alpaca's.

– stokstaartjes: het hek van dit verblijf was veel te laag waardoor meerdere bezoekers de stokstaartjes probeerden te aaien. Ik heb ze hier meermaals op aangesproken maar ze trekken zich er niks van aan.

– tijgers en panters: de leefomgeving was veel te klein voor zo'n grote katachtigen (terwijl de falabella paarden veel meer ruimte hadden)

– de winkel bij de entree/uitgang: op het einde wilden wij graag nog een plant kopen. Het personeel was kortaf en zei dat we het "maar even op google moesten opzoeken, want ze was geen plantenexpert" terwijl wij enkel vroegen of het een binnen of buitenplant was. Kortom: onvriendelijke service.

17 juli 2023

ik ben in jui naar mondo verde geweest. vreselijk. die dieren zitten daar op klinkers of zand met een plank of een kale stam. moeten de hele dag naar de tuin kijken waar ze zo graag zouden willen vertoeven. ze zouden beter daar de dieren wegdoen en geld steken in de rest. die dieren zijn gewoon ongelukkig duidelijk te zien . zeker het aapje dat laat zien dat hij uit de kooi wilt verveeld zich steen dood.

11 december 2023

Een dierentuin zoals ze al jaren verboden (zouden moeten) zijn. Embarlijke staat van de verblijven, luide attracties. Kortom, de eigenaren horen achter de tralies te zitten ipv de diere

ONLINE REVIEWS

Uitzinnig.nl

23 juni 2023

Slecht onderhouden en dieren zitten erg klein

Jaren geweest in dit park. Maar na twee jaar heel slecht geworden. Slecht onderhoud en veel van dieren is niet te zien omdat het dicht is of weg is. Prijs is voor dit alles te duur. All you can eat is ook al niet meer wat het was. Droog broodje met kaas kregen we met wat ranja nauwelijks weg gespoeld.. Dieren wat er zijn hebben nauwelijks plek om te lopen echt zielig.

28 juli 2023

Valt reuze tegen en zeer vuil. Niet meer hetzelfde

Onderhoud zeer slordig . Overall onkruid en de bloembakken waren nog aan het rotten. Heb op het ganse traject 2 personen gezien die aan het werken waren . Zwarte panter was gekwetst en zag er zielig uit. Niet meer hetzelfde als jaren geleden. Niet de moeite om nog een bezoek te brengen Spijtig het eten nok beter betalen voor beters.

30 juli 2023

Valt tegen

Erg onvriendelijk personeel. Het eten is heel erg vies. De dieren hebben armzalige hokjes en zien er verveeld en onverzorgd uit. Geen aanrader.

ONLINE REVIEWS

Dagjeweg.nl

17 augustus 2017

veel dierenleed

Het park wil naar mijn inzien te veel; tuinen, attractiepark en dierentuin. Helaas gaat dit concept ten koste van een stukje gezelligheid, onderhoud aan de tuinen en dierenwelzijn. Met name het dierenleed heeft mij erg geraakt; tijgers die opgesloten liggen in een soort kooi en niet meer kunnen dan 10 stapjes heen en weer lopen. Geen beschutting, geen groen en geen ruimte voor echt te bewegen. Deze dieren vertonen zelfs verveelgedrag. Bovendien zitten ze de hele dag tussen de botsauto's en de attracties. Hetzelfde geldt voor de kamelen die enkel een smal pad op en neer kunnen lopen. Erg jammer want wanneer het park zich had gefocust op enkel de wereldtuinen en bijvoorbeeld een speeltuin dan hadden de tuinen beter onderhouden kunnen worden en was dit park unieker en gezelliger.

19 mei 2018

Jammer

Het is een heel mooie landgoed en het zal wel zo zijn dat het begin er prachtig en verzorgd uitgezien heeft. Helaas kan ik dat niet toegeven dat ik dat gezien heb. Heel veel achterstallig onderhoud vooral bij de dieren valt de verzorging te wensen over. Ik vind het heel erg wat ik moest zien bij de dieren. In de tropenkast ruikt het niet fris bij de Flamingo's. Een armoedige kaaiman met een heel klein vies vijvertje waar het water heel groen van de algen. Bij de vogels hetzelfde. Kort gezegd :De meeste dieren zijn heel slecht verzorgd. Ook zie je geen verzorgers bij de dieren. De Chinese tuin is helemaal overwoekerd. Ik zag niets moois aan die tuin. De wolven zijn zo mager en rennen maar rond. Allemaal zielig voor de dieren. Voorts is het in het park niet goed aangegeven om weer de uitgang te vinden. Als het park zo blijft bestaan is het niet de moeite waard om de afstand van Den Haag naar Limburg te rijden.

19 september 2021

slecht

Dieren slecht verzorgd, veel dieren met problemen. Park in algemene slechte staat. Bij het eten lange rijen en niet schoon ,toiletten niet schoon, bah. entree 25 euro, veel te duur. Kan het park niet aanraden er zou strenger gecontroleerd moeten worden.

17 oktober 2021

Dieren in kleine kooien of verblijven

De leeuwen, tijgers, panter, kamelen, grote vogels etc. helaas in te kleine kooien en verblijven. Zoals ik t park v jaren geleden ken is er nu niets meer v over.. slecht verzorgd ook... jullie hadden t moeten houden bij de tuinen zoals t ooit was en niet proberen er een soort dierentuin v te maken, want de dieren zijn hier echt de dupe v geworden. Jammer, maar dit park heeft ons een heel slecht gevoel gegeven qua dierenwelzijn en wij komen hier nooit meer terug of er moet echt heel veel veranderen.

20 oktober 2021

Dieronvriendelijk

Vaak veel te kleine dierenverblijven, leeuw en tijger geïsoleerd en nog geen 20m2 ter beschikking. Ijsbeer gedrag, veel stress. Doodzieke vogel bij Australië tuin, kon niet eens meer staan en dit ging al weken zo vlg personeel. Dieprieste oude/ zieke pony, niets te grazen of te kauwen, pure verveling. Leeuwen en tijgers direct tegen herrie van pretpark aan gelegen. Kamelen kunnen niet wandelen, zo klein is hun plekje. Echt schokkend en onbegrijpelijk!!! In tropische tuin losse ballustrade met veel spijkers, levensgevaarlijk voor kinderen. Portugal tuin afbrokkelende trapredes. Achterstallig onderhoud

27 augustus 2023

Schandalig

Schandalig! Een voorbeeld van vergane glorie. Veel te duur voor wat je krijgt. Het maakt niet uit of je online of aan de kassa je entreekaartje koopt. Je staat in dezelfde lange rij aan de kassa. Ik zou me als eigenaar kapot schamen. Hoe kan het dat zoiets door controles komt. Het ontbreekt werkelijk aan alles. Dieren in veel te kleine vieze hokken, dieren die zich vervelen. Tip: Verkoop ze aan Gaia-zoo, die weten hoe dat moet. Te weinig toiletten en die er al zijn zijn vies, deels buiten gebruik. Personeel spreekt geen Nederlands, is zeer brutaal, heeft een grote mond en is niet geïnteresseerd in hun werk of de bezoekers. All you can eat is een ware aanfluiting. Je betaald voor iets wat er niet is. We hebben het ons van een afstandje bekeken. Absoluut geen aanrader. Eten is van zeer slechte kwaliteit waar je ook nog eens voor in een lange rij moet staan. Lijkt op een gaarkeuken in een gevangenis in Zuid Amerika. De tafeltjes worden niet schoongehouden. Overal liggen er etensresten etc. op en onder de tafeltjes. Overvolle prullenbakken. Overal vliegen en wespen. Gewoonweg smerig. En dan ook nog eens 7,50 euro parkeergeld. Absoluut niet aan te raden.

5 september 2023

Ik snap niet dat hier vergunning voor afgegeven is

Zeer slecht onderhouden dierenverblijven die ook nog veel te klein zijn. Schandalig dat dit park hier vergunning voor heeft. Waar blijft de dierenbescherming in dit verhaal

9 oktober 2023

Vreselijk dierenleed

Dat het anno 2023 nog toegestaan is om op deze manier dieren te huisvesten is onbegrijpelijk. Vogels in kooitjes waar ze amper of zelfs niet in kunnen vliegen met slechts een stok om op te zitten. Papegaaien, wat ontzettend sociale dieren zijn die heel erg van spelen en ontdekken houden, met 5 in een kleine kooi zonder enige speel mogelijkheden. Een stuk of 10 wolven op een klein omheind veldje. Leeuwen en tijgers in veel te kleine verblijven met extreem weinig uitdaging, naast een achtbaan met harde muziek. Recht onder de boomstam water attractie staan schapen gehuisvest waardoor ze de hele dag in de oorverdovende herrie van die attractie staan. Panters in een postzegelkooi waarin deze prachtige roofdieren niet eens kunnen rennen. Zo kan ik over bijna alle dierenverblijven wel iets zeggen, maar dan ben ik morgen nog aan het schrijven. Denk alsjeblieft na voordat je je geld uitgeeft aan deze dieprijste ellende.

18 december 2023

Schandalige dieren mishandeling!

Iedereen die hier entree betaald, draagt bij aan aan dit vreselijk dierenleed! BOYCOTTEN!

26 maart 2023

Geen witte leeuw meer!!!

De witte leeuw mag niet de aanleiding zijn om naar dit park te gaan, NEE, juist integendeel!!! Mondo Verde is een mooi park maar wilt te veel variatie. Niet doen! De "wilde" dieren die in het park aanwezig zijn, hebben veel en veel te weinig ruimte! Dat is dierenmishandeling. Ik werd er zelfs bang van dat de leeuw gekke dingen zou gaan doen omdat zijn ruimte zo klein was. In- en intens triest. Dat MOET verboden worden!! Alle wilde dieren hebben een te kleine ruimte: tijgers, leeuwen, kamelen, panters enz. DAT MAG NIET GEBEUREN EN NIET TOEGESTAAN WORDEN!. Een dierentuin is een dierentuin. Mondo Verde is geen dierentuin, ze showen wilde dieren en dat is niet acceptabel. Ze moeten een keuze maken: Weg met de wilde dieren (breng ze naar een dierentuin), breid uit met vogels, geef alle dieren meer ruimte! Voor kinderen is het leuk en daar wordt wel voor uitgebreid. Het klopt niet! Dierenbescherming: SPRING IN!!!

20 juli 2023

Slecht

Kleine ruimtes voor de dieren, zielig gewoon. Veel zaken in het park zijn oud of versleten. Eten is beneden alle peil, lange wachtrij voor de pannekoeken die ook droog waren. Pastassus was ingedroogd. Jammer dat je voor elk soort eten naar een andere locatie moest, dus samen eten zat er niet in. Toiletten erg smerig, veel toiletpapier op de grond. In de tropenhal veel planten gedeeltelijk dood en geheel slecht onderhouden. Het was voor ons een tegenvaller, maar we hebben er toch geprobeerd een mooie dag van te maken, maar we komen nooit meer terug, en zullen het park zeker nooit aan iemand aanbevelen.

31 juli 2023

Teleurstellend

Dieren zitten in armzalige verblijven en ogen gestresst. All you can eat is een zeer slecht concept. De rijen zijn extreem lang en het eten is ronduit vies. Ik betaal liever extra voor fatsoenlijk eten waarvoor je geen halfuur (per portie!) in de rij staat. De toiletten zijn erg vies. We stonden letterlijk in de urine en op veel plekken ontbraken zeep en toiletpapier. Veel medewerkers zagen eruit of ze hun werk vreselijk vonden. En als klap op de vuurpijl sloten wij een halfuur voor sluitingstijd aan in de rij voor een attractie, maar de medewerker had geen zin meer in zijn werk en besloot de achtbaan iedere keer 4 ritten achter elkaar te laten maken, zodat het steeds dichterbij sluitingstijd werd voordat wij eindelijk aan de beurt waren. En op het moment dat we eindelijk vooraan stonden, werd de hele rij gewoon zonder pardon, op zeer onvriendelijke wijze weggestuurd omdat de attractie ging sluiten. Een fatsoenlijk pretpark sluit zijn rijen af en laat iedereen die al aan het wachten was nog netjes een ritje maken. Echt teleurstellend en onbeschoft. Absoluut geen aanrader.

27 juli 2022

Vreselijk!!

Bij aankomst (10:30) dik 1 uur in de rij gestaan voor de kassa (heb je online tickets dan nog sta je in een lange rij). â,-27,95,- voor volwassenen (all incl. eten en drinken) valt in zekere zin mee, maar het all incl. is ronduit bedroevend (bakje rijst zoetzuur of kerrie, bakje pasta met bolognese saus of roomsaus, 1 pannenkoek de witte bolletjes (kaas, ham of salami) smaakte oud. Rijen dik en dan per keer maar 2 consumpties per persoon. Het park is slecht onderhouden (veel kapotte dingen; bloempotten, trappen, looproutes stuk, overvolle prullenbakken, hele smeriger wc's en smeriger wateren). De dieren zitten in onverzorgde, oude verblijfhokken. Nee, dit dagje Mondo Verde hadden we ons heel anders voorgesteld. De prijs is veel te hoog, om maar te zwijgen over de parkeerkosten, €7,50,- Dit was eens maar nooit meer!!!

2 augustus 2022

Zielig

Dierenmishandeling, arme beesten zitten in veel te kleine verblijven, ik snap echt niet dat dit kan in dit land

16 oktober 2022

Teleurstelling

Sommige dieren, die in de natuur veel rennen, zitten opgesloten en een kleine kooi en lopen gefrustreerd op en neer. Eten was vaak koud en personeel staat er ongeïnteresseerd bij. Gelukkig scheen wel het zonnetje:)

1 februari 2023

Diep triest

Ik geef een cijfer 2 voor de tuinen waar ooit iemand absoluut de beste voorstelling over had. Maar die dieren die er zitten zijn zo ongelukkig. Om te huilen. Wat een zielige beesten, stuk voor stuk! Als ik de eigenaar was zou ik de beestjes verkopen aan iemand die ze goed kan verzorgen. Bijvoorbeeld de Gaia Zoo.

ONLINE REVIEWS

Google reviews

2021

Veel te druk niet corona proef, geen drinken meer in automaat en dieren zitten er armoedig en zielig bij. Vooral de tijgers naast de botsauto's met knoer hard de muziek. Een tijger ligt in een mini hok. Gewoon om te huilen.

Voor mij geen ster waard! Maar je moet helaas een kiezen wil je wat posten

2022

Park was een aanfluiting. Dieren zitten in slecht onderhouden te kleine hokken. Het tropische gebied was niet tropisch, was namelijk gewoon nog fris binnen. Vogels die weg gestopt zitten in een kooi ergens in een hok en vogels die in een klein hok zitten, die niet de ruimte hebben om te vliegen. Kamelen moesten helaas hun drinkwater maar hebben van de regenplassen op de grond. De tuinen zijn mooi onderhouden maar daar is dan ook alles mee gezegt. Slecht aangegeven wat je waar vind en route bordjes zijn ook zeldzaam. Het all in eten en drinken klinkt leuker dan dat het is, tenzij je van koude patat en snacks houdt. Met een uur /1.5 het hele park wel gezien. Een plek om niet meer terug te komen.

April 2023

Het park was slecht onderhouden. Het dierenwelzijn was ook zeer slecht. De katachtigen zaten in veel te kleine hokken en de kamelen zaten met 4 op een heel klein stukje grond. Ze zaten ook met de teveel. Je zag dat ze heel ongelukkig waren. Ook hadden de dieren geen eten en water. Hier moet dierenwelzijn echt naar kijken. Ik snap niet dat dit in 2023 nog kan.

Mei 2023

Hoe vaak ik de woorden "arme beesten" heb genoemd tijdens ons bezoek, heb ik niet eens kunnen tellen. Hoe kán dit in Nederland? Grote katten in een kooitje? De ezels hadden nog meer plaats! En als ik uitga van het aantal kamelen per m², kan ik er thuis makkelijk 6 gaan houden in onze tuin. Verschrikkelijk! Voor het dierenwelzijn kun je beter naar de 'buren' van Mondo Verde gaan.

Mei 2023

Erg mooie plaatst om naar toe te gaan! Het park is ook erg schoon (de toiletten mogen wel vaker onderhouden worden) verder prachtige dieren en prachtige natuur & beelden! Twee min punten als het all you can eat is mogen de broodjes wel wat met meer liefde gemaakt worden / bepaalden dieren leven in een veelste kleine kooi ik merkte gewoon aan de Panter dat hij gestresst was en zijn staartje was kapot

Juli 2023

Laten we positief beginnen. Het botanische deel van dit park ligt er vrijwel piekfijn bij op een dode duif midden op het wandelpad na, en die lag er zo te zien al enkele dagen... Er worden een aantal zeldzamere diersoorten gehouden wat het park eventueel het bezoeken waard maakt, als je korting zou hebben. De hoge inkomprijs weegt niet af voor het aanbod dat je krijgt, ook niet met het weinig smakende eten dat je er gratis bij krijgt. Dieren worden vaak klein gehouden, er wordt volop met ondersoort onzuivere tijgers gekweekt en daar lijkt het park heel trots op. Een leeuw zat achter de schermen in een klein separatieverblijf, hoogstens 30m2 buitenruimte. Een eenzame, gekortwiekte grijze roodstaart in de tropenhal in een verouderd verblijf, in dezelfde stijl zagen 2 groenvleugel ara's. De zeer aanwezige, lelijke afrasteringen bij de roofdierversnellingen, inspiratieloze verblijfsinrichting en weinig enthousiast personeel zorgt er helaas voor dat we dit park de eerst 10 jaar geen herbezoek zullen brengen helaas... Laten we met een positieve noot eindigen: de roodstaart raafkaketoes waren een aangename verrassing voor mij.

September 2023

Wat een triest park. Ik heb echt te doen met de dieren die er op veel te kleine leefruimtes zitten. Compleet berooft van hun natuurlijke gedrag. Tijgers op een paar m2 onder een achtbaan (?!). Kamelen die een veel te kleine ruimte hebben. Panters die in de een kooi zitten waar onze 4 kippen nog ongelukkig zouden zijn. Schandalig. Kon er niet naar kijken. Zijn hier geen regels voor in NL?

Oktober 2023

Tuinen zijn mooi onderhouden. Geheel is een beetje gedateerd maar overzichtelijk. Echter de vogelverblijven in de tropenhal waren onder de maat. Met name de kaketoen en papegaaien zaten in veel te kleine verblijven voor hun grootte. Achter in de hal rechts was zelfs een vogelkooi waar niemand langs liep en die veel te klein was. Dit was hartverscheurend om te zien. Sommige vogels waren los en achterdoor op het park was een gigantische mooie openlucht kooi waar alle dieren vrij waren. Zet deze dieren daarin i.p.v. opsluiting in een klein **hok** in een stinkende hal. Nogmaals, hartverscheurend.

November 2023

Mooi park maar ik vond het niet mooi en niet juist hoe de tijgers, wolven, leeuwen en luipaarden waren gehuisvest.

December 2023

Deze ster moet ik ze geven anders kan ik niet reageren. Maar die ene ster verdienen ze nog niet!! Een heel slecht onderhouden park. Kapotte bestrating, gehavende gebouwen waar al jaren de verf los laat en de betonrot zichtbaar is. Slecht onderhouden perkjes. En dieren die aan hun lot worden overgelaten.

Dit park is een schande voor Nederland. Deze praktijken zie je alleen in andere delen van de wereld

December 2023

Vreselijk treurig, wat een dierenleed. Echt om te janken of woest van te worden dit park.

Deprimerend voor dier en mens. Dit is niet uit te leggen. Pure dierenmishandeling... schaamteloos... verwaarloosde tuinen... vreselijk eten...

Alleen de wereldduinen brachten in nabijheid van Gaia Zoo blijktbaar niet genoeg geld binnen... er zijn dieren aangeschaft die in compleet dieronterende toestand verpieteren en depressief tussen rommel en schreeuwende attracties in te kleine hokken moeten rondhangen.

Dieren eruit en naar een betere plek, een wildlife rescue met goede verzorging en tuinen behouden. Als niet? Sluiten die 'handel', vandaag nog! Het is bijna 2024, geen 1840...

1 ster gezien er met minder geen review kan worden gegeven.

ONLINE REVIEWS

Facebook

31 augustus 2022

The animals kept there are miserable. The cages are pathetic and way too small for the poor creatures. They are pacing in their enclosures which are totally unacceptable! I can't believe this is allowed!

The attractions and rides are nice but I can't give any more stars due to the horrendous capture of the animals (especially lions, tigers, puma etc)

Don't support this place!

6 januari 2024

Dierenmishandeling zonder einde. Veel te kleine verblijven, geen schuilmogelijkheden voor grote katten die vlak naast het ticketgebied worden gehouden. Geen schuilplaatsen voor leeuwen en tijgers die vlak naast de achtbaan moeten leven. Ze worden de hele dag blootgesteld aan het lawaai van de achtbaan en het geschreeuw van kinderen. Wolven leven in een modderig verblijf zonder schuilplaats. Varkens leven op een betonnen plaat. Ara's kun je aanraken omdat hun vleugels zijn geknipt. Vogels in veel te kleine kooien. Het vogelhuis stinkt naar uitwerpselen, alles zit onder de stront - er is hier al heel lang niets meer schoongemaakt. Zeker een paradijs voor kinderen en onverantwoordelijke ouders die de speeltuin gebruiken - een hel voor de dieren. Zie ook het verslag van 2023 dec. <https://www.1limburg.nl/.../pvdd-stelt-kamervragen-over...>

Om nog maar te zwijgen van het absoluut smakeloze eten - het park is over het algemeen behoorlijk vervallen. Ooit gebouwd en niets meer aan gedaan. Ik hoop van harte dat ze de dieren weghalen. Lieve mensen, ga er niet meer heen en steun het lijden van de dieren niet.

Januari 2024

Wat een ellende. Ik heb echt te doen met de dieren die er in veel te kleine leefruimtes zitten. Compleet beroofd van hun natuurlijke gedrag. Onder andere tijgers, kamelen en panter die een dierenwaardig bestaan leven. Ontzettend zielig dat deze prachtige dieren hun leven hier moeten slijten... en ontzettend triest dat er mensen zijn die dit leuk vinden om te zien.

Januari 2024

Zeer slecht park. Vooral de verblijven met dieren zouden niet meer gehandhaafd moeten worden. (Dit is gewoon een vorm van dierenmishandeling) Enige redding voor dit park zou zijn als ze de dieren een betere bestemming zouden geven, daarna park renoveren plus omtoveren tot attractiepark met mooie tuinen....

Januari 2024

Belachelijk dat die dieren al jaren in zulke kleine verblijven moeten leven. Vooral nu er zo veel attracties bij zijn gekomen. Al dat lawaai is niks voor die dieren. Ik vind dat de gemeente of de politiek wel eens zou mogen ingrijpen.

Januari 2024

De hokken zijn veel te klein, waardoor de dieren onnodig lijden. Ieder hok van elke dierentuin is te klein, maar bij deze dierentuin gaat het wel extreem ver.

Februari 2024

het 1e verblijf waar we doorheen liepen was nog oke. (tropische kas) hoewel we twijfelde of 1 van de schildpadden lag te slapen of overleden was. vervolgens in een restaurantje gaan zitten. de sfeer was niet echt je van het. en de soep was meer zout/kruiden dan soep.

vele tuinen lagen er wat sneu bij. fonteintjes uit en vol bladeren (hoewel dit kan komen door het winter seizoen)

en dan het laatste punt.... de dieren. allemaal in veel te kleine verblijven. de zwarte panter die bijna geen schuilmogelijkheden heeft voor regen. 2 panter in een hok van ik gok zo'n 30x30?

en de tijgers en leeuwen die zo'n 50 meter van een achtbaan staan met continu muziek en lampjes door draait.

vervolgens door gelopen waarna we ook nog een dode vogel op het pad vonden.

dit alles binnen 1,5 uur gezien. daarna waren we er zo klaar mee dat we naar huis zijn gegaan.

Februari 2024

Heel mooi park, helaas was bijna alles dicht, je betaalt het volledige bedrag voor inclusief all you can eat maar bijna niks te eten te krijgen. Bijna elke attractie dicht, dat tijdens de kerstvakantie. Ook zitten veel dieren in een veel te kleine ruimte, het verbaasd me eigenlijk dat dit toegestaan is in Nederland,

Februari 2024

Wat een vreselijk park vergeleken met hoe het vroeger was. Het was vandaag de laatste keer dat ik hier naar toe ben gekomen. Het heeft ontzettend veel achterstallig onderhoud, rotzooi en voornamelijk dierenmishandeling. De dieren zitten in veels te kleine kooien naast luidruchtige kinder attracties, op nog geen paar meter afstand van elkaar.

BRONNEN

1. Loopings, 9 december 2023, «Felle kritiek op Limburgs dierenpark: dit soort plekken zouden niet mogen bestaan» <https://www.loopings.nl/weblog/24250/Felle-kritiek-op-Limburgs-dierenpark-Dit-soort-plekken-zouden-niet-mogen-bestaan.html>.
2. Dit wordt op 13 maart 2024 bevestigd in de antwoorden op de Kamervragen van mevrouw I. Kostić over Mondo Verde.
3. https://nl.wikipedia.org/wiki/Papegaaienpark_N.O.P.
4. <https://radar.avrotros.nl/artikel/nederlands-opvangcentrum-voor-papegaaien-achtergrond-6575>
5. <https://radar.avrotros.nl/artikel/nederlands-opvangcentrum-voor-papegaaien-1079>
6. <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/1024067/illigale-vogelhandelaren-opgepakt-onderzoek-bij-papegaaienpark-in-oerle>
7. <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/1001474/directeur-papegaaienopvang-oerle-stak-twee-ton-in-eigen-zak>
8. <https://www.ed.nl/veldhoven/radar-blijft-achter-uitzending-over-nop-oerle-staan-a28f0c67/>
9. <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBZLY:2010:BO9237&showbutton=true&keyword=N.O.P.%2Bdiervorzorger&idx=1>
10. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2012Z17923&did=2012D40641>
11. <https://web.archive.org/web/20021218115925fw/http://www.papegaai.org/nieuws/nlnb0216.htm>
12. L1 Nieuws, 17 augustus 2016, «Ontsnapte slingeraap verdrinkt in Mondo Verde» (<https://www.l1nieuws.nl/nieuws/1378552/ontsnapt-e-slingeraap-verdrinkt-in-mondo-verde>) en De Stentor, 11 januari 2017, «Slingeraap voor ogen bezoekers verdronken», (https://www.destentor.nl/binnenland/slingeraap-voor-ogen-bezoekers-verdronken-ac00dd91/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F&cb=e8d24cbbe14e256e8a78ac74ba32583b&auth_rd=1)).
13. De Limburger, 15 april 2019, «Mondo Verde over ontsnapte wallaby: 'Hij is door de omheining geglipt'» (https://www.limburger.nl/cnt/dmf20190415_00101232).
14. L1 Nieuws, 2 augustus 2020 «Kangoeroe springt door Landgraafse straten» (Kangoeroe springt door Landgraafse straten - L1 Nieuws). Zie ook de Dierenambulance tegenover De Gelderlander in 2022: "We helpen wel regelmatig een wallaby terug te brengen naar dierentuin Mondo Verde in Landgraaf. Daar zit er eentje die regelmatig ontsnapt" De Gelderlander, 23 juli 2022, «Kangoeroe gespot in Land van Maas en Waal» (Kangoeroe gespot in Land van Maas en Waal: 'Ik dacht nog, zie ik dat nou goed?' | Wijchen | gelderlander.nl).

15. Streekomroep ZO-NWS, 7 februari 2020, «Stekelvarken kiest hazenpad uit Mondo Verde» (<https://www.zo-nws.nl/stekelvarken-kiest-het-hazenpad-uit-mondo-verde>).
16. Loopings, 9 december 2023, «Felle kritiek op Limburgs dierenpark: dit soort plekken zouden niet mogen bestaan» (<https://www.loopings.nl/weblog/24250/Felle-kritiek-op-Limburgsdierenpark-Dit-soort-plekken-zouden-niet-mogen-bestaan.html>).
17. Uitstel beantwoording vragen van het lid Kostić over de felle kritiek op dierenpark Mondo Verde | Tweede Kamer der Staten-Generaal.
18. [Documenten verkregen uit NVA WOO verzoek 40-0901](#)
19. Loopings, 9 september 2020, «Limburgs attractiepark werd slachtoffer van hacker» (<https://www.loopings.nl/weblog/15194/Limburgs-attractiepark-werd-slachtoffer-van-hacker.html>).
20. «Het Laatste Nieuws, 13 juli 2018, Leeuwenwelpje doodgebeten voor het oog van bezoekers in Nederlands dierenpark» (<https://www.hln.be/dieren/leeuwenwelpje-doodgebeten-voor-het-oog-van-bezoekers-in-nederlands-dierenpark~acedfaad/>). Zie ook Algemeen Dagblad, 13 juli 2018, «Leeuwenwelpje doodgebeten voor het oog van bezoekers» (www.ad.nl/binnenland/leeuwenwelpje-doodgebeten-voor-het-oog-van-bezoekers~a91efb60/).
21. Nederlandse Omroep Stichting, 25 oktober 2019, «Hekken leeuwenverblijf Mondo Verde in Landgraaf doorgeknipt» (<https://nos.nl/artikel/2307591-hekken-leeuwenverblijf-mondo-verde-in-landgraaf-doorgeknipt>).
22. College van Beroep voor het bedrijfsleven 29 juni 2021, ECLI:NL:CBB:2021:67 (<https://uitspraken.rechtspraak.nl/#!/details?id=ECLI:NL:CBB:2021:673>).
23. Yasmeen e.a., 25 november 2023, «Zoochosis: A short review on stereotypical behavior of captive animals» Journal of Wildlife and Biodiversity 2023/7, p. 8-20 (<https://wildlife-biodiversity.com/index.php/jwb/article/view/289>).
24. OneWorld, 14 september 2020, «Het psychische leed van dieren in gevangenschap» (<https://www.oneworld.nl/klimaat/het-psychische-leed-van-dieren-in-gevangenschap/>).
25. BornFree, «Zoochosis: Stereotypic Behaviour in Captive Wild Animals» (<https://www.bornfree.org.uk/zoochosis/>).
26. https://www.facebook.com/365mondoverde.nl/posts/tijgers-in-mondo-verde-de-wens-van-mondo-verde-komt-eindelijk-uit-er-mogen-benga/468973833260624/?locale=nl_NL
27. [https://www.facebook.com/365mondoverde.nl/posts/pfbid0ovdb6uepRoGMbqga86JtcCb4kp4bSWGJbVUT1NDe7Chy8fCXh3onVsFKfCy8u1Xfl?comment_id=469226453235362&reply_comment_id=469813673176640&cft__\[0\]=AZWxDzkITxBPhi81jncKoTXfwTUvdSbWccnOQclktBqHSzQWo16S2xi3-oVDTmCZvrCU8sOmZFztWhwwwqyoDyIVSweDOX-0eD4TewwTM58Zwwlr3dvtktlB3yb9Q2oklk&tn=R](https://www.facebook.com/365mondoverde.nl/posts/pfbid0ovdb6uepRoGMbqga86JtcCb4kp4bSWGJbVUT1NDe7Chy8fCXh3onVsFKfCy8u1Xfl?comment_id=469226453235362&reply_comment_id=469813673176640&cft__[0]=AZWxDzkITxBPhi81jncKoTXfwTUvdSbWccnOQclktBqHSzQWo16S2xi3-oVDTmCZvrCU8sOmZFztWhwwwqyoDyIVSweDOX-0eD4TewwTM58Zwwlr3dvtktlB3yb9Q2oklk&tn=R)
28. Facebookpost van Mondo Verde, 12 mei 2015, (<https://www.facebook.com/watch/?v=453625428128798>). Het FIV virus is ook wel bekend onder de namen katten aids virus of felien immunodeficiëntievirus. Katachtigen (waaronder ook de leeuw) die besmet zijn met het virus lopen veel meer risico op het krijgen van (dodelijke) ziektes. TPF, 7 mei

29. Mondo Verde, «Afrikaanse leeuw» (<https://www.wereldtuinenmondoverde.nl/nl/dierenpark/afrikaanse-leeuw/>).
30. Partij voor de Dieren Limburg, 23 juli 2010, «Opinie: Inteelt-leeuwen op de Mondo Verde kermis» (<https://limburg.partijvoordedieren.nl/nieuws/inteelt-leeuwen-op-de-mondo-verde-kermis>).
31. RTL Nieuws, 13 juli 2018, «Welpje in Nederlands dierenpark doodgebeten voor het oog van bezoekers» (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4286141/welpje-nederlands-dierenpark-doodgebeten-voor-het-oog-van>).
32. Facebookpost van Mondo Verde, 12 mei 2015, (<https://www.facebook.com/watch/?v=453625428128798>).
33. Documenten verkregen uit NVA WOZ verzoek / besluit referentie 40-0901 / document 167
34. <https://www.wereldtuinenmondoverde.nl/nl/derde-afrikaanse-leeuw-zal-mondo-verde-verlaten/>
35. <https://www.ancol.com/home>
36. <https://www.ancol.com/peta>
37. https://www.youtube.com/watch?v=Jl8J_Pa4FO4
38. <https://www.youtube.com/watch?v=FCKuZiR83w4&t=2s>
39. <https://www.licg.nl/weidedieren/schaap/#huisvesting>
40. <https://youtu.be/keovHJRI4SE?t=1048>
41. <https://www.huisdieren.nu/houderijvoorschriften-2/kameelachtigen-camelidae/>
42. The behavior and welfare of neglected species: some examples from fish and mammals <https://peerj.com/articles/17149/>
43. <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/feit-of-fictie-stad-bedreiging-welzijn-van-kameel/>
44. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3929658/>
44. <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/het-regent-niet-vaker-wel-harder>
45. <https://magazines.rijksoverheid.nl/knmi/knmi-jaaroverzicht/2023/01/het-weer-in-2023#:~:text=2023%20was%20met%20een%20gemiddelde,hel%20begin%20van%20de%20metingen.>
46. Zoogdieren beoordeeld: Het biologisch fundament voor de Huis- en Hobbydierenlijst zoogdieren [https://www.rvo.nl/sites/default/files/2022-07/Advies Adviescollege huis- en hobbydierenlijst Zoogdieren.pdf](https://www.rvo.nl/sites/default/files/2022-07/Advies%20Adviescollege%20huis-en%20hobbydierenlijst%20Zoogdieren.pdf)
- [47] <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3929658/>
48. <https://youtu.be/keovHJRI4SE?t=1054>
49. <https://www.loopings.nl/weblog/25034/Veel-problemen-met-dierenwelzijn-in-Limburgs-attractiepark-Mondo-Verde-verschillende-overtredingen.html>
50. <https://www.loopings.nl/weblog/24250/Felle-kritiek-op-Limburgs-dierenpark-Dit-soort-plekken-zouden-niet-mogen-bestaan.html>
51. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/09/01/documenten-mondo-verde-bij-besluit-woz-verzoek-wolven-in-dierentuinen-en-kennels>
52. <https://www.torontozoo.com/animals/Kookaburra>
53. Documenten verkregen uit NVA WOZ verzoek / besluit referentie 40-0901 / document 167